

Nya Åland

25 AUGUSTI 2009 NR 171 PRIS 2,00 €

Många båtar vill bli vackrast

TÄVLING. Bidragen strömmar in när det närmar sig slutspurt i tävlingen om Ålands vackraste båt. I dag bjuder vi på en hel sida med nya tävlingsbåtar. SIDAN 13

Hårda tag i sparkamp

Spricka i Centern nu allt bredare

NYHETER. Anders Englund (C), lagtingsledamot och fullmäktigeordförande i Vårdö, är beredd att kämpa hårt för att Töftölinjen ska undgå det sparkrav som landskapsregeringen beslutat om inför nästa år och som bär partikamraten och trafikministern **Runar Karlssons** signatur. En minister som dock redan nästa vecka ersätts av partiordförande **Veronica Thörnroos**.

Englund har enligt uppgifter till Nya Åland hotat med att åka till Bryssel och avslöja hur Åland utnyttjar skatteundantaget om landskapsregeringen inte backar från sparkravet.

– Vi har diskuterat det här och vi var eniga

på mötet så nu får vi se hur det blir, säger Anders Englund.

I går på eftermiddagen höll Centerns lagtingsgrupp krismöte. Frågan är: Vågar grupppordföranden **Gun Carlson** och blivande trafikministern Veronica Thörnroos ta strid mot Englund?

– Vi tog inget specifikt beslut angående lintrafiken utan försöker jobba på inbesparingarna från ett större perspektiv, säger Thörnroos.

– Det ska diskuteras vidare på tisdag (när centern och liberalerna möts), men det blir Veronica som får ta det beslutet, säger Runar Karlsson. SIDORNA 10-11

RÅNET MOT ÅAB

ÅAB-råndömd vill slippa skadestånd

NYHETER. Den man som i Stockholms tingsrätt dömdes för medverkan i ÅAB-rånet vill slippa både det långa fängelsestraffet och det höga skadeståndet.

Det meddelade hans juridiska ombud när fallet i går nådde Svea hovrätt.

Åklagaren **Krister Petersson** är inte heller nöjd. Han vill att hovrätten höjer fängelsestraffet från de fem år som tingsrätten utdömde.

Ett nytt vittne kan komma att höras när rättegången fortsätter. SIDAN 3

Föräldrar kan ha elevkoll via nätet

NYHETER. Vill du som förälder hålla koll på hur ditt barn klarar sig i skolan och om barnet har frånvaro som du inte känner till?

Inom ett par veckor får du ett brev med lösebord hemskickat, åtminstone om du har barn som inte fyllt 18 år i Ålands lyceum. Lyceet, handelsläroverket och vårdinstitutet har från och med terminsstarten tagit i bruk ett nytt datasystem till hjälp för både studerande och föräldrar.

Också i grundskolorna är samma utveckling på gång. Strandnäs skola kör snart i gång med ett motsvarande datasystem. SIDAN 4

Rekord för Ålandsbanken

EKONOMI. Ett rekordresultat. Så sammanfattar Ålandsbankens koncern- vd **Peter Wiklöf** årets första sex månader i siffror. Köpet av Kaupthing Sverige i början av året gav koncernen en buffert på drygt 22 miljoner euro – pengar som nu ska användas för att bygga upp verksamheten i väster. SIDAN 12

Målar Erlandssons porträtt

KULTUR. Konstnären **Pauliina Turakka-Purhonen** målar ett porträtt av politikern **Ragnar Erlandsson**. Porträttet är beställt av Ålands lagting. För Nya Åland berättar hon om porträttmåleriets konst och vedermödor. – Jag brukar försöka småprata med dem jag målar av. SIDAN 8

Dubbelt åländskt i FM-toppen

SEGLING. Något överraskande var det ÅSS-seglaren **Mathias Dahlman** tillsammans med **Markus Mannström** som tog hem FM-guldet för 606:or i helgens tävlingar i Raumo. På placeringen därefter kom förhandsfavoriten och tillika ÅSS:arna **Daniel Mattsson** och **Johan Nyström** som vann guldet i fjol. SIDAN 14

Ny direktör vid Paf

NYHETER. **Inger Holmström** blir ny relationsdirektör på Paf från och med första september. Ett av hennes första uppdrag blir att fundera på vad Paf har för identitet i den pågående internationaliseringen. Holmström har stor erfarenhet från bland annat svenska Vattenfall och Coop Norden där hon tidigare jobbat som kommunikationsdirektör. SIDAN 4

Uppfinningsrik. Erika Strömberg ville att hennes katter skulle kunna gå ut och in när de själva önskade. Därför monterade hon och sambon Johan Jansson en stege på husväggen. Nu tar sig katterna upp och ner snabbt och smidigt. Foto: ERKKI SANTAMALA

Erikas katter fick egen stege

HUSDJUR. Erika Strömbergs katter Mimmi och Morran kan gå ut och in som de vill, trots att lägenheten de bor i ligger på andra våningen. Matte har nämligen sett till att de fått en egen stege som leder från balkongen ner på bakgården.

– Vi har satt upp ett bräde mot husväggen och sedan byggt trappsteg i zick-zackmönster

hela vägen ner till marken. Runt stegen har vi fäst ett hårt nät så att katterna ska vara skyddade, berättar Erika.

Mimmi och Morran klättrar snabbt och smidigt upp och ner längs stegen. De trivs också utmärkt med att sitta uppflygna på varsitt trappsteg och kika ut över omgivningarna. SIDAN 2

nyheter **5**

Robert Jansson blir ny verksamhetsledare för Emmaus Åland.

familjen **6**

Henry Andersson på Granö Järsö fyller 60 år den 31 augusti och gästtar dagens Pratstund.

kultur **9**

Frida, illustrerad av **Sara Lundberg** är en av huvudpersonerna i **Åsa Linds** nyutkomna bok: Dunderlunds bästa bokstav.

åland 24 ikväll

I 24:an visas inslag från finalmatcherna i Paf Open.

TRANSPORTER 22 tkm 29.900€ innehåller moms WWW.ESON.FI

Malin Lundberg
Epost: malin.lundberg@nyan.ax
Telefon: 528 468

husdjur

” De flesta katter vill vara ute när de är inne och tvärtom, ofta samtidigt.
DR. LOUIS J. CAMUTI

Mimmi och Morran fick praktisk stege

Tittut. Ett nät omger stegen och skyddar Mimmi från att falla då hon klättrar ner för stegen. Den sista biten ner till marken tar hon sig via ett tjockt rep som hon lätt kan spänna klorna i.

Erika Strömbergs och Johan Janssons katter kan gå ut och in som de vill, trots att lägenheten de bor i ligger på andra våningen. Lösningen är en specialkonstruerad kattstege monterad på husväggen.

–När vi skaffade våra katter ville vi att de skulle kunna gå ut och in som de ville, och vi ville inte riskera att de skulle bli instängda i trapphuset, berättar Erika Strömberg.

Erika konstaterar att det är omöjligt att alltid passa katterna och öppna för dem ifall någon råkar släppa in dem i trapphuset. En utgång från balkongen verkade därför vara det smartaste alternativet.

–En kompis hade en vanlig plank från sin balkong ner till marken, men deras balkong är kanske bara på en meters höjd, vår är på fem till sex meters höjd. Då fick vi börja fundera på hur vi skulle göra istället.

Zick-Zack

Erika och Johan bestämde sig att bygga en slags stege på husväggen. Inspiration fick de av de ”klätterställningar” som man kan köpa åt katter i djurbutikerna.

–Vi har satt upp ett bräde mot husväggen och sedan byggt trappsteg i zick-zack-mönster hela vägen ner till marken. Runt stegen har vi fäst ett hårt nät så att katterna ska vara skyddade, berättar Erika.

Eftersom Erika och Johan äger lägenheten där de bor behövde de inte fråga någon hyresvärd om lov för att sätta upp kattstegen.

–Men vi frågade bostadsbolaget, det måste man göra om man ska sätta upp något sådant här. Och så hörde vi med grannen att det var okej.

Lite rädda

Katterna lärde sig snabbt att använda stegen.

–Vi hade bara Mimmi när vi byggde den. Vi lärde henne att använda den nerifrån, men Morran lärde sig att gå nedåt med en gång.

Erika berättar att hon och Johan tog med sig Mimmi ut

Bra lösning. Erika Strömberg tycker att stegen blev en bra lösning som fler kattägare på andra våningen kunde pröva. – Det gick snabbt att bygga den och materialet kostade nästan ingenting, säger hon.

på gräsmattan samtidigt som de stängde ut Morran på balkongen.

–Sedan lockade vi på henne där nerifrån och när den andra katten också var ute ville hon komma ner, så hon lärde sig på det sättet. De var lite rädda i början men nu tycker de om att sitta på trappstegen, de sitter ofta på varsitt steg och tittar ut.

Objuden gäst

Några objudna katter har inte hittat uppför kattstegen ännu.

–Det var en katt som var på väg en gång, men annars har det inte varit någon.

Och era katter håller sig borta från trapphuset?

–Ja, det gör de. Så det här är ett jättebra sätt att lösa det på.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax
tfn 528 468

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Klättervillig. Lilla Morran lärde sig snabbt hur man klättrar ner från balkongen via den stege som byggts enkom för henne och kattkompisen Mimmi.

Notiser

Världens största hund har dött

■ Den sjuårige Grand Danois hunden Gibson som av Guinness rekordbok har utnämns till världens största hund har avlidit i cancer. Gibson som bott i Grass Valley i Kalifornien fick i april i år diagnosen skelettcancer. Han fick sitt ben amputerat för att förhindra spridningen och sedan cellgiftsterapi men behandlingen hjälpte inte.

Gibson, som var 107 centimeter hög, hann under sitt liv medverka i flera tv-program. Bland annat var han gäst hos Oprah, The Tonight Show och The Ellen DeGeneres Show.

Allt fler djur kremeras

■ Det blir allt mer populärt att kremera sina avlidna husdjur. Det rapporterar Expressen som besökt djurkrematoriet Cremit utanför Hässleholm.

När Cremit startade 1994 kremerades omkring 700 husdjur årligen, och i dag har antalet växt till 7.000.

–Det är allt från barn med sina små hamstrar till pensionärer med hundar och katter som kommer hit, berättar Glenn Hesslo, anläggningsansvarig på Cremit för Expressen.

Efter kremeringen väljer husägarna om de vill sprida askan i en minneslund eller att ta med sig urnan hem.

–En del som har tävlat med sina raskatter gräver inte ned urnan utan har den i prishyllan i stället, säger Glenn Hesslo.

Överfulla katthem i Sverige

■ Många kattungar lämnas kvar vid sommarstugor och campingplatser när semestern är slut och människorna återvänder hem. Det märks bland annat på Sydsveriges katthem som är fullt med övergivna katter just nu.

–Det är fruktansvärt att folk bara lämnar kattungar vind för våg, säger Carina Andersson på Kattkommando Syd till Expressen.

Kattkommando Syd finns på flera olika orter i Sydsvenska län, bland annat i Malmö där Andersson jobbar med att hitta stödhem till sommarkatter.

–I augusti börjar siffran på övergivna katter stiga och det fortsätter den att göra till januari-februari, rapporterar Expressen.

Kossor blir fotomodeller

■ 350 svenska mjölkkor ska bli fotomodeller. Det är fotografen Jacques Montel från Kristianstad som med porträtten vill uppmärksamma miljöförstörelsen och klimatförändringen.

–Det finns så oerhört mycket produkter och jag började fundera på var allt kommer ifrån. Det är dags att ge kon en nyrenässans, säger han till Expressen.

Montel har under nästan två månader tagit porträttbilder av 350 mjölkkossor på Wanås gods utanför Knislinge i Sverige. Fotografierna ska tryckas på tapet där korna presenteras med namn, familj och hur mycket mjölk de producerar. Nästa projekt blir sedan att fotografera höns i USA.

–De ligger väldigt långt efter i livsmedels-hantering, säger Montel till Expressen.

LÄSARBILDER

Mirva Söderström har skickat in en bild på sina fem katter som heter Axel, Agnes, Sixten, Mojsan och Marta.

Foto: MIRVA SÖDERSTRÖM

Skicka också du bilder på dina små och stora keldjur till oss! Adressen är Nya Åland, Pb 21, 22101 Mariehamn eller redaktion@nyan.ax.

För en tid sedan uppvaknade tunnelmotståndarna med Daniel Wikblom i spetsen landshovsregeringen, nu har de också vänt sig till kommunstyrelsen i Lemland.

Foto: NINA SMEDS

Uppvakning om Föglö-tunneln

■ När kommunstyrelsen i Lemland sammanträdde igår uppvaknades de av tunnelmotståndare från södra Lemland. En liten grupp, kallad aktionsgruppen, överlämnade ett namnupprop till styrelsen.

–I det här skedet är det 254 personer som skrivit på namnuppropet, och dessa bor alla i södra Lemland längs den planerade vägsträckningen, från Rörstorp till Bodkaröjen, säger **Daniel Wikblom** i aktionsgruppen.

Namnuppropet har tidigare också lämnats in till landshovsregeringen. (ml)

Misshandlad med öflaska

■ En man är misstänkt för grov misshandel efter att ha slagit en annan man i huvudet med en öflaska. Misshandeln inträffade i söndags på en nattklubb. (ak)

Toaletter totalförstördes

■ Två toaletter på Lilla Holmen har totalförstörts. Händelsen, som inträffade under lördagen, betecknas enligt polisen som grov skadegörelse. (ak)

Butiksstöld i helgen

■ Polisen rapporterar om en stöld i Mariehamn under lördagen. Genom att krossa ett fönster har någon kunnat stjäla föremål från en butik. (ak)

Åkte fast för fortkörning

■ För fort gick det för en bilförare på landsväg fyra i söndags. Föraren körde 77 kilometer i timmen på 50-väg och misstänks nu för äventyrande av trafiksäkerheten. (ak)

Nyan rättar

I gårdagens reportage från Djurens dag var det ett fel. **Linda Henrikssons** hund Kira är under utbildning och har ännu två prov kvar innan hon kan tituleras räddningshund.

RÅNET MOT ÅAB

Nytt vittne i Åab-rånåtgång

Svea hovrätt. Åklagaren Krister Petersson kan i dag anhålla om att ett nytt vittne ska kallas till rättegången i Svea hovrätt.

Foto: PATRIK DAHLBLOM/DAVID LUNDBERG

Ett nytt vittne kan kallas till rättegången som i går inleddes mot den rändömde Raul Munoz Poblete i Svea hovrätt.

Det var så färsk information att åklagaren **Krister Petersson** ännu inte hade anmält det till rätten.

Åklagaren fick i fredags veta att polisen på Åland fått kontakt med ett vittne som har intressanta iakttagelser i anslutning till Ålandsbankenrån i augusti 2006, då beväpnade gärningsmän kom över cirka 15 miljoner kronor.

Mer än så kunde Krister Petersson inte säga när rättegången inleddes i Stockholm i går.

Han skulle gå igenom den åländska polisens protokoll och senast i dag lämna in en anhållan om att få höra det nya vittnet.

Vill ha sänkt straff

Den åtalade Raul Munoz Poblete förnekar inte att han är skyldig. Men inte till grovt rån, det brott som han dömdes för i Stockholms tingsrätt.

I stället använder hans juridiska ombud **Henrik Olsson Lilja** begreppet "medhjälp till grov stöld", något som skulle kunna ge ett betydligt lindrigare fängelsestraff.

Åklagaren är inte heller nöjd. De fem år som tingsrätten utdömde var i minsta laget, tycker han. Nu hoppas han att hovrätten ger Munoz Poblete ett längre straff.

Munoz Poblete skall också betala drygt 1,5 miljoner euro i skadestånd för medverkan i värdetransportrån på Ålandsbanken i Mariehamn i augusti 2006.

Också på den punkten hoppas Munoz Poblete att hov-

Hummelviks camping. Föreståndaren på campingen i Eckerö där rånarna antas ha vistats hördes även i hovrätten.

Foto: ANDREAS DIENERT

rätten kommer till en annan slutsats än tingsrätten.

"I periferin"

Även om inget ögonvittne kunde identifiera Munoz Poblete vid själva rån så gick det att knyta honom till brottet genom blodspår på en skruvmejsel, en sportväska och i en av flyktbilarna.

Han erkände redan i tingsrätten att han var inblandad i förberedelserna. Men han hävdade att hans uppgift var att skaffa en flyktbil och en båt till ett brott som skulle begås på Åland. Vad det brottet gick ut på fick han inte veta, men det skulle vara relativt lätt genomfört och ge stora pengar.

–Han har varit i periferin och inte fått all information som gärningsmännen haft, säger Henrik Olsson Lilja.

Blodspåren på skruvmejseln,

väsken och flyktbilens hade enligt Munoz Poblete kommit dit vid andra tillfällen.

Bilen, som stals i Stockholm våren 2006, hade han använt när han gjort inbrott i Sverige, och vid ett sådant inbrott hade han skadat sig så att han blödde när han lämnade brottsplatsen.

Munoz Poblete kom till hovrätten i handklovar och fotkedjor.

Rymningsrisken bedöms vara stor. Strax efter rån flydde han till Spanien och höll sig undan polisen till våren 2009, då han åkte fast med förfalskad legitimation i en poliskontroll.

–Han har känt sig dömd på förhand, Henrik Olsson Lilja.

Mobilsamtal

Precis som i tingsrätten koncentrerade åklagaren sig på

dna-bevisningen från blodspåren och kartläggningen av mobiltelefonsamtal före rån. Rånarna använde mobiler med kontantkort som inte var knutna till någon abonnent.

Krister Petersson har ägnat mycket tid åt att övertyga tingsrätten och hovrätten om att Raul Munoz Poblete hade tätat telefonkontakter med **Benny Söderblom**, som tidigare i år fälldes i hovrätten för inblandning i rån.

Han har kartlagt hur det som han kallar Söderbloms och Munoz Pobletes "privata" och "kriminella" mobiltelefoner har använts, och på vilka platser det skett.

Till exempel använde Munoz Poblete inte sin privata telefon alls mellan den 6 och 12 augusti, då han var på Åland. Rånets begicks den 10 augusti.

Benny Söderblom, som friades i tingsrätten men fälldes i hovrätten, har hela tiden hävdats att han är oskyldig och att han inte känner Munoz Poblete.

Av Munoz Pobletes vittnesmål kan man ändå dra slutsatsen att hans kontaktperson, som han vägrar namnge, har en del gemensamt med Benny Söderblom. Kontaktpersonen vistades på Hummelviks camping i Eckerö - där Benny Söderblom i flera år bodde i husvagn på sommaren.

Kan vara kopia

Henrik Olsson Lilja ifrågasatte i går om gärningsmännen verkligen hade hotat bankpersonalen med ett riktigt vapen.

För cirka 2.500 kronor kan vem som helst beställa en plastmodell av ett karbinvapen liknande det som skall ha använts vid rån. Att ett skarpladdat magasin hittades i banklokalen betyder inte att vapnet var äkta, underströk Olsson Lilja. Brottslingar kan ibland använda ammunition i avskräckande syfte, för att fördröja eventuella polisinsatser.

Hovrätten fick i går också höra bandade vittnesmål från rättegången i tingsrätten.

Dels var det personal på Ålandsbanken som befann sig i lokalen där de beväpnade rånarna slog till. Och så hörde man Hummelviks campingföreståndares vittnesmål. Han är det enda vittnet som identifierat Raul Munoz Poblete - hittills.

Rättegången, som skall pågå i två dagar, fortsätter på måndag.

Lusse-föräldrar kan kolla kursvitsord och frånvaro

Fritt fram. Om ett par veckor får vårdnadshavarna till minderåriga studerande i Ålands lyceum ett brev med koder som ger dem rätt att logga in sig på skolans nya dataprogram där de bland annat kan kolla sina barns studieresultat och om de varit frånvarande från lektionerna. Ida Karlsson, andraårsstuderande och snart 17 år, tycker att det är okej att föräldrarna har insyn. Foto: ERKKI SANTAMALA

Brev med koder skickas snart hem till vårdnadshavarna

Om ett par veckor får vårdnadshavare till studerande i Ålands lyceum hem ett brev med ett lösenord som ger dem rätt att ta del av kursvitsord och frånvaro.

Också för studerandena själva är den nya datafunktionen till stor hjälp.

Vid terminsstarten introducerades den nya funktionen för studerandena. Via huvudprogrammet Primus, där schemalägningsprogrammet Kurre finns, kan både de själva och deras vårdnadshavare ta sig in via webbfönstret Wilma med ett personligt lösenord via vilken dator som helst.

Där finns schemat för alla sex perioder, där kan kursvitsord kollas och där antecknas all frånvaro. Där framgår vilka tider lärarna är i skolan och tillgängliga för samtal, där hittar man tomma salar för självstudier under vissa tider.

–Både lärare och studerande upplever det här som ett stort framsteg. Studerandena har inte tidigare kunnat se sina prestationer i samlad form, och jag tror att det är bra också för vårdnadshavarna att kunna göra det, säger **Lars Hägerstrand**, dataansvarig för lyceet.

Också Ålands handelsläroverk och Ålands vårdinstitut, som finns under samma tak, har den nya funktionen.

Vad säger studerandena när de får veta att också föräldrarna har fri tillgång till alla information?

–När jag berättade det för tvåorna gick det ett sus genom klassen. Men det är vårdnadshavarnas lagliga rätt.

Till myndighetsdagen

Fram till det att barnen fyller 18 år och blir myndiga, vill säga. På 18-årsdagen stängs funktionen av för vårdnadshavarna, och bara om studerandena själva

anser att det är okej att de får hålla fortsatt koll är funktionen öppen.

Samtidigt tar funktionen hänsyn till datasekretessen. En lärare i ett ämne kan till exempel inte se vad en annan lärare gett för kursvitsord.

Ida Karlsson, andraårsstuderande i lyceet och snart 17 år, tycker att den nya funktionen är bra.

–Framför allt för att jag nu kan kolla upp schemat och arrangera min tid enligt hur de kommande perioderna ser ut. Man kan också se ifall man behöver byta någon kurs, även om det inte går att göra rent praktiskt via datorn.

Har du hört några reaktioner om att föräldrar och andra vårdnadshavare får fri tillgång till information om sitt barn om exempelvis frånvaro?

–Man får väl skylla sig själv i så fall om man är borta. Lyceet

går man i frivilligt och man har själv ansvar för att man deltar i undervisningen. Jag har faktiskt inte hört att någon skulle ha reagerat negativt.

Själv har hon inget emot att föräldrarna kan hålla koll på vad hon gör i skolan.

–Det gör ju att jag själv slipper berätta om allt.

Också sjömannsskolan

Också i sjömannsskolan har man tagit i bruk ett motsvarande system från och med i år. Så här svarar **Bernt Bergman**, rektor sedan två veckor tillbaka, på frågan om vad han tycker om den nya kanalen för föräldrainsyn:

–Om man inte har koll på sitt barn på andra sätt så kan det ju vara bra. Men det är ju jättebra att få föräldrar och vårdnadshavare mera med i skolarbetet.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Pilotskola. Mikael Rosbäck, rektor för Strandnäs skola, berättar att skolan trampar upp stigen för de andra högstadieskolorna i Mariehamn när det handlar om föräldrainsyn via nätet.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

står i beråd att introducera Fronter, berättar rektor **Marianne Rangsten**.

–Till att börja med får eleverna ett eget konto, men på sikt kan systemet bli en kanal mellan hem och skola. En enkät i våras bland föräldrarna visade att de gärna vill ha

mera information via nätet. Samtidigt finns det föräldrar som inte har tillgång till dator, och nu ska vi göra en sådan kartläggning, berättar hon.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Ny vid spelborden. Anders Ingves, vd vid Paf presenterade under måndagen Paf:s nya relationsdirektör Inger Holmström. Foto: ERKKI SANTAMALA

Paf får direktör för relationer

Paf får en ny relationsdirektör i Inger Holmström från Sverige. Hon har en omfattande erfarenhet av information och kommunikation, bland annat från svenska Vattenfall.

–Det första som ska göras är att bestämma vad Paf har för identitet, säger Inger Holmström.

Vad Paf har för identitet är enligt Paf:s vd **Anders Ingves** och Inger Holmström inte helt klart och det är någonting som behöver redas ut om man ska kunna konkurrera med de stora bolagen i världen.

–Paf tävlar mot de allra bästa bolagen i världen i sin bransch och då måste vi vara ett av de bästa för att överleva, Inger Holmström kan hjälpa oss med detta, säger Ingves.

I och med att man definierar Paf:s identitet är det lättare att hitta sin nisch och sitt marknadsföringssätt.

–Jag ska i början hjälpa till med att fundera på saker som: vad ska Paf bli känt för, vad är Paf:s kärna, säger Holmström.

Internationalisering

I och med den internationalisering som Paf genomgår måste företaget anpassa sig till nya marknader. Monopolfrågan är också intressant och inom det området har Holmström nytta erfarenheter.

Inger Holmström har stor erfarenhet av kommunikation internationellt. Nu ska hon bland annat hjälpa Paf med företagets identitet. Foto: ERKKI SANTAMALA

–Jag var med när Vattenfall gick över från att vara ett monopol till att kunna utsättas för konkurrens till exempel. Jag hoppas att jag kan vara en inspirationskälla och ett nyttigt bollplank, säger Inger Holmström. Själva spelet ska hon inte jobba med, utan frågor kring kommunikation och relationer i de nya marknaderna är en av de viktigaste frågor hon har på sitt bord.

Inger Holmström kommer inte att flytta till Åland utan bor kvar i Stockholm och Sverige. Hennes arbetsplats kommer att finnas vid Paf:s Stockholmskontor.

–Och mycket av hennes arbete kommer att vara ute bland de nya marknaderna, till exempel Spanien, säger Anders Ingves.

JOHAN ORRE
redaktion@nyan.ax

Fästinginsamling fortgår

■Projektet Fästingar - Mikrober - Infektioner pågår fortfarande i samarbete mellan forskarna på Åland och Linköpings universitet. Hittills har 248 fästingar lämnats in på Åland, och fler tas tack- samt emot, sägs i ett pressmeddelande från borreliaforskarna på Åland. Mottagningen pågår på

Medimar, våning 2, Torggatan 10, Mariehamn, måndag-torsdag kl 12-14, övriga tider enligt överenskommelse, tel. 04573603588.

Ta bort fästingen, lägg den i en liten burk, och kom till mottagningen och meddel att du önskar delta i fästingundersökningen. Du kommer att få fylla i en enkät och ge blodprov, förklarar i pressmeddelandet.

■**En person har fått en Nokia 7390** och en mp3-spelare stulna vid Vikingahallen i Jomala. Händelsen inträffade i söndags.

■**Någon gång under helgen** har en bil fått sin framruta skadad. Bilen stod parkerad vid hotell Arkipelag. (ak)

■**Axla administrativ service** heter ett företag registrerat i Mariehamn av **Annette Maria Gabrielle Dahl**. Företagsbeskrivningen lyder: multibransch.

■**Anna Snällström** heter ett nyregistrerat företag av en mariehamnare med samma namn. Hon ska syssla med herr- och damfrisering.

Strandnäs skola först med det nya

I Strandnäs skola tar man från och med i år i bruk ett datasystem som ger vårdnadshavarna tillgång till ännu mera information än det system som införts på gymnasialstadiet.

Nästa läsår ska stadens övriga grundskolor också börja använda systemet.

Mikael Rosbäck, rektor på Strandnäs skola, berättar att skolan har varit föregångare beträffande skoldatabassystemet Primus. I fjol togs ytterligare ett steg när han ledde en grupp som hade som uppgift att utveckla it-sidan i stadens grundskolor.

–Vi bekantade oss med olika system för att få in föräldrarna.

Vi valde systemet Fronter där enbart fantasin sätter gränser för föräldradragedverkan.

All kommunikation mellan skola och hem kan gå via databassystemet, elevernas arbeten kan sparas för föräldrarna att titta på, all information kan läggas ut på systemets anslagstavla, ger han som exempel.

–En klass, årets 6C, har provat systemet och tycker att det är rätt så positivt. Frågan är bara om alla hem har dator, men enligt en enkät vi har gjort så har 99 procent av föräldrarna tillgång till dator hemma eller på jobbet.

Också i GHS

Också Godby högstadieskola

Robert Jansson ska leda Emmaus

Robert Jansson blir ny verksamhetsledare för Ålands fredsförening Emmaus.

–Det känns fantastiskt, säger han om den färiska utnämningen.

När **Carina Aaltonen** sade upp sig och lämnade tjänsten som verksamhetsledare för Emmaus ledig var det många som gärna ville bli hennes efterträdare. Ett femtontal ansökningar lämnades in och styrelsens val föll slutligen på pol.mag. Robert Jansson från Mariehamn.

–Robert har stor erfarenhet av den sortens verksamhet som Emmaus bedriver. Han har ett brett register och kunskande inom området, säger styrelseordförande **Birger Lindholm**.

Jansson själv säger att det kändes väldigt lockande att söka tjänsten.

–Det var en unik chans för mig, det arbete som Emmaus gör och det de står för känns väldigt engagerande.

Fredsintitutet

Jansson kommer närmast från landskapsregeringen där han arbetat med ett EU-projekt om validering vid vuxenutbildningsenheten. Projektet är inte slutfört, men Jansson säger att det finns andra som kan driva arbetet vidare när han lämnar.

–Och jag kommer att vara

med och göra upp en plan för hur arbetet ska slutföras, säger han.

Annars är Jansson kanske mest känd för att ha varit verksamhetsledare och administrationschef för Ålands fredsinstitut. Fredsinstitutet var Janssons arbetsplats i hela 15 år. Därtill har han länge varit aktiv inom Emmaus, för närvarande som styrelsemedlem och frivilligarbetare varje tisdagskväll.

Hitta balans

I mitten av november kommer Jansson att tillträda sin nya tjänst. Ett tag ska han gå jämsides med Aaltonen, och han säger att han till en början ska fokusera på att komma in i och lära sig arbetet.

–Inte kommer jag att komma med några stora förändringar, säger han.

Jansson konstaterar dock att det finns utmaningar att ta tag i på många olika områden.

–Miljöarbete till exempel, och att försöka få så mycket pengar som möjligt över till biståndsverksamhet. Emmaus verksamhet är ju tudelad, dels biståndsverksamheten men även den sociala verksamheten, och det gäller att hitta en bra balans mellan de båda delarna.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Ny verksamhetsledare. Ulla Lindblad och Per Erik Söderlund gratulerar Robert Jansson till nya jobbet.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Straffavgift för äldreomsorg ger kris i stadens budget

Straffavgift. Stadens socialnämnd får ett stort glapp i budgeten som en följd av den avgift som ÅHS infört för klinikfärdiga Gullåsen-patienter från och med i år. Oskäligt, anser nämnden som försökt få en ändring till stånd.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Socialnämnden i Mariehamn räknar med ett stort underskott på 400.000 euro i årets budget.

Summan motsvaras av den "straffavgift" som ÅHS kräver för färdigvårdade Gullåsen-patienter.

Underskottet har tydliggjorts i och med budgetuppföljningen för årets sex första månader. Från och med i år har ÅHS börjat fakturera kommunerna för så kallade klinikfärdiga patienter. För stadens del blir den totala kostnaden i år omkring 420.000 euro eftersom det inte finns platser inom stadens äldreomsorg för patienterna.

Sune Alén, vice ordförande i socialnämnden, konstaterar att den nya avgiften blir mest kännbar inom Mariehamns stad.

–Dessutom är det en kostnad

som staden får dras med i flera år. Trobergshemmets tillbyggnad är färdig först om ett par tre år.

Lättnad i sikte?

Han berättar att socialnämndens ordförande **Harriet Lindeman** och socialdirektör **Susanne Lehtinen** har diskuterat avgiften med företrädare för ÅHS och landskapsregeringen och att vissa lättnader finns i sikte. Socialnämnden anser att avgiften är oskälig.

Men det är inte bara Gullåsen-avgiften som har tillkommit utanför budgeten, utan kostnaderna också för allmän social verksamhet, barnomsorg samt omsorg och handikapptöd har stigit mer än beräknat.

Ett krus är att budgeten inte beaktade behovet av vikarier inom äldreomsorgen fullt ut

–de budgeterade kostnaderna för 2009 är 800.000 euro lägre än de verkliga kostnaderna 2008. Glappet befaras bli ännu större på grund av den annalkande svininfluensan.

Köptjänster

Ännu en utgiftspost har tillkommit utöver budget. Det handlar om det privata vårdhem som öppnats inom äldreomsorgen och som fullmäktige beviljat ett tilläggsanslag på 130.000 euro för. Den totala kostnaden för köptjänster inom äldreomsorgen beräknas bli 180.000 euro i år.

Socialnämndens behov av tilläggsanslag går nu vidare till stadsfullmäktige.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Nostalgisk musik utlovas. Rosa Bandet-galan tar hjälp av Sune Gustafsson, Jonny Boman, Harriet Lundell, Sture Lund, Patrik Eriksson, Lasse Lundell, Lennart Eriksson, Leif-Anders Mattsson, Emanuele Ferrari, Rune Eriksson, Dick Lundberg, och, längst fram, Gun-Mari Lindholm för att samla in pengar till bland annat cancerforskningen.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Rosa bandet bjuder på nostalgi

Temat för Rosa bandet-galan, som hålls den 3 oktober i Arkipelag, är samma som ifjol: nostalgi.

–Det var många som kom för att höra banden ifjol och det var överlag ett lyckat evenemang, säger **Gun-Mari Lindholm** som skall vara en av kvällens värdar.

För att leva upp till temat nostalgi har man som ifjol bjudit in före detta band som ska spela under kvällen.

–Det tilltalar vår målgrupp tror jag säger, **Helka Andersson**, verksamhetsledare för Ålands cancerförening.

Några av banden som ska spela är Charad, Christopher Columbus, Faction och PUX.

–Det var 18 år sedan vi spe-

lade med PUX så det ska bli roligt, säger **Jonny Boman**.

Delar av pengarna ska gå till en spa-dag för kvinnor som har haft eller har bröstcancer. Man skall även från Ålands cancerförening hjälpa med bidrag till baddräkter och BH:n för kvinnor som opererat bort ena eller båda brösterna.

–Sådana produkter är dyra och svåra att köpa. Vi gav även pengar till det ifjol, säger **Gun-Mari Lindholm**.

Ta från de rika

I övrigt skall 50 procent av intäkterna gå till bröstcancerforskningen i Finland och 50 procent till bröstcancerpatienterna på Åland.

Ett roligt inslag under galan är "riddarna" det vill säga kän-

da ålänningar som kommer att ringa runt bland sina bekanta och "tigga" pengar till bröstcancer-galan.

–Fem är redan klara, vi skall ha en till, säger **Gun-Mari Lindholm**.

Klockan 19.00 börjar galan och den inleds med en tre-rätters middag på Arkipelag. Sedan börjar banden spela och då kan vem som helst komma dit och ta sig en sväng om.

–Vi har 450 supébiljetter och det var slutsålt ifjol, säger **Helka Andersson**.

Som en bonus kommer även Pop-Sixten att göra ett framträdande under kvällen, det ordnas auktion med bland annat en tavla av **Susanne Ekman-Ahlroth**.

JOHAN ORRE
redaktion@nyan.ax

"Abborrfileer i kantarellsås är min favorit"

Henry Andersson är född och uppvuxen på Granö, Järsö. I dag bor han fortfarande på Granö, men han har flyttat från föräldrahemmet till ett eget hus på andra sidan ön.

Henry växte upp som näst yngst av fyra syskon. Tillsammans simmade de mycket på somrarna och på våren fick Henry följa med sina äldre bröder ut på vårfågeljakt.

–Det har man goda minnen ifrån. Sedan dess har jag alltid jagat, men nu blir det ju inte så mycket fågeljakt. Istället jagar jag rådjur här i skogen på hösten.

20 månader på sjön

Henry har alltid tyckt om att laga mat och i högstadiet bestämde han sig för att bli kock.

–På den tiden fanns ju ingen hotell- och restaurangskola, så jag utbildade mig vid Sjömansskolan. Det fanns ju inga jobb i land på den tiden, så då blev det sjön för mig.

Som längst var Henry ute på sjön i 20 månader.

Hur är det att vara på en och samma båt så länge?

–Man vänjer sig, men en förutskattning är ju att man kommer överens med besättningen.

Av alla platser Henry varit på är det Filippinerna som stannat i hans hjärta.

–Det är ett riktigt fint land. Det finns nog ingen plats där jag träffat så trevliga människor som på Filippinerna. Jag ska åka dit igen på semester kring jul i år.

Hemma på Granö har Hen-

PRATSTUNDEN

Fakta/Henry Andersson, 60 år

Född: 31 augusti 1949 på Granö.
Bor: Granö, Järsö.
Yrke: pensionerad kock.
Familj: sönerna Nikolaj och Alfred.
Födelsedagen: firas här med öppet hus från 15.00 på lördag.

Kock till sjöss. Henry Andersson har jobbat som kock på olika fartyg hela sitt liv. Nu är han pensionerad men lagar fortfarande gärna och ofta mat. Hemma på gården växer färska grönsaker, bär och frukter som Henry brukar använda i sin matlagning.

ry en stor trädgård med halon- och vinbärbuskar, äppel-, plummon- och körsbärsträd, ett stort grönsaksland och ett växthus med tomater. I garaget har Henry en liten verkstad där han brukar snickra.

–Det är fint att ha färska råvaror precis utanför dörren när man ska laga mat. Jag kokar saft och sylt av bären och frukterna. Det är avkopplande att gå och

påta i trädgården någon timme varje dag och snickra lite. I sommar har jag byggt en brygga åt en bekant, till exempel. Det är alltid roligt att hjälpa till.

Henry lagar all mat själv. Hans favoriträtt är abborrfileer i kantarellsås. Helst ska han ha plockat kantarellerna och fiskat abborrarna själv.

–Men jag tycker mycket om asiatisk mat också.

Har du något recept du kan bjuda på?

–När folk frågar efter recept brukar jag säga att de får komma och titta när jag lagar. Jag jobbar inte utifrån recept utan går på känsla och erfarenhet.

Henry berättar att han började banta i början av sommaren.

–Målet var att gå ner 15 kilo men jag har bara lyckats tappa sju än så länge. Det blir ju lätt

lite frosseri på sommaren, men jag får försöka hårdare till hösten istället. Jag brukar gå ut och gå både morgon och kväll och simma däremellan. Är det dåligt väder sätter jag mig på motionscykeln istället. Man måste ju röra lite på fläsket, säger Henry och skrattar högt.

Text och foto: AXEL KRONHOLM
axel.kronholm@nyan.ax

Vi firar 1-15 år

Elsa Blomberg i Sviby fyller 2 år idag den 25 augusti. Hon gratuleras av Ida, Axel, moster och Miika.

Nygifta

Gunilla Birgitta Mari Viktorsson och **Karl Robert Williams** vigdes den 22 augusti i Lumpharlands kyrka. Paret tar det gemensamma namnet Williams. Vigselförrättare var prosten Sirkka-Liisa Enqvist.

Gratulerar 70 år

MARITA WELANDER

Namn: Marita Welander.
Född: 5 september 1939.
Bor: i Mariehamn.
Familj: barnen Kim och Chris med familjer.
Födelsedagen: firas inom familjen.

Gratulerar 75 år

SIGVARD PERSSON

Namn: Alf Sigvard "Sigge" Persson.
Född: 2 september 1934 i Sund Mångstekta.
Bor: i Mångstekta Sund.
Yrke: f.d. egenföretagare, Prästö Rör och Betong.
Intressen: samla på bland annat antikviteter och traktorer.
Familj: hustrun Ingegerd samt barnen Maj och Ann med familjer.
Födelsedagen: firas inom familjen. All uppvakning undanbedes.

Gratulerar 75 år

KAARINA ROSENQVIST

Namn: Kaarina Aleksandra Rosenqvist.
Född: 4 september 1934 i Björneborg.
Bor: Storby Eckerö.
Familj: maken Ervo och fem barn.
Födelsedagen: firas med öppet hus hos dötterna Marja och Marita Rosenqvist i Storby från klockan 14.00 till 16.00. Kaffepannan står varm och alla är välkomna!

REGNBÅGSFYREN

Hej! Nu på lördag den 29 augusti kl. 19.00 har Regnbågfyren sin

traditionsenliga KRÄFTSKIVA! Anmäl dig senast fredag 28.8 att du är på väg så vi vet när vi köper kräftor. Du kan anmäla dig med ett mejl hit, ringa/messa Regnbågfyrens mobil 040 595 7065, eller bekräfta på Facebook.

Kräftskivan äger rum hos en styrelsemedlem i Mariehamn, du får adressen när du anmäler dig. Vi kokar kräftor med tillbehör och Du tar med egen dryck! Som medlem betalar du 5 euro, som icke-medlem 10 euro. Det går fint att bli medlem på plats. Vi ses! Hälsningar, Regnbågfyren.

Thomas Boman från Jomala Ingby har avlagt examen vid Uppsala universitet. Han kan numera titulera sig ekonomie magister.

OBS! Det händer

TISDAG 25.8 NÖJE

■ Arkipelag baren. Dj.

ONSDAG 26.8 LOPPMARKNAD

■ Mariehamn Torget kl 18.00-21.00. Loppis med många olika försäljare.

MUSEIGUIDNING

■ Ålands museum kl 12.00. Sia Spiliououlou Åkermark guidar i utställningen Utpost, Mellanland, Brygga.

NÖJE

■ Arkipelag baren. Dj Tony.
 ■ Parks bar kl 22.00. Jalle Laine.

VANDRING

■ Sund, start vid Tallgården i Smedsböle/Finby, kl 19.30. Sundsvandring med Lisbeth Holmström som ledare.

SPELA BINGO med lyckotavla

På Paf Casino på Torggatan 14 alla TORSDAGAR kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Kom ihåg

■ **ABF och Ålands yogaförening:** Nybörjarkurs i yoga, meditation och avslappning onsdagar 26.8-7.10. Lärare är Isabell Mattsson, anmälan till tel 15887 eller e-post isabellmattsson@hotmail.com.

■ **Folkdansarna på Åland:** Kom ihåg dansandet i hamnen inkommande lördag 29.8, samling kl 14 (vid dåligt väder inne i terminalen). Inbjudan till träff söndag 6.9 kl 13 på Blomsterkullen. Tillbakablick på sommaren med foton och prat samt en diskussion och planering av kommande dansår. Glöm inte bort att anmäla er till Norrtäljeresan 24.10.

■ **Folkhälsan i Sund:** Sundsvandring onsdag 26.8 kl 19.30 med start vid Tallgården i Smedsböle/Finby. Vandrigen leds av Lisbeth Holmström. Alla hjärtligt välkomna.

■ **Föreningen Hem och Skola rf vid Övernäs Högstadieskola:** Årsmöte måndag 31.8 kl 19.00 till vilket samtliga eleverns föräldrar härmed inbjudes. Förutom sedvanliga årsmötesärenden, bl.a. val av ny styrelse, skall även justering av föreningens stadgar behandlas. Hjärtligt välkomna.

■ **Mariehamns Marthaförening:** Möte 2.9 kl 18.00 hos Gun-Marie Eriksson på Bergshöjden 23 (södra delen). Tema: Information om färganalys, Gun-Marie bjuder även på middagsbuffé.

■ **Retrieverföreningen:** Kom ihåg att anmäla till höstens jaktprov före fredag 28.8. Skriftlig anmälan skickas till Tessi Sjöblom, Doktorsvägen 14 B 36, 22100 Mariehamn. Bifoga kvitto på betald anmälan, avgift 35 euro per prov, referens 1012. Mer information på www.alandretriever.com.

■ **Retrieverföreningen:** Söndag 30.8 ordnas Retrievers dag på Bomarsund kl. 11.00-14.00. Uppvisningar, försäljning, lotteri och tipsrunda. Alla varmt välkomna, med eller utan hund, för att umgås och träffas! För mer information se vår hemsida www.alandsretriever.com.

■ **Rädda Barnen på Åland:** Öppna Förskolan. Vecka 35 träffas ÖF alla vardagar ute i lekparken på Ljungvägen i Hindersböle, kl 10-13.00. Måndagen den 31.8. återgår vi till den vanliga tiden 9.30-12.30. och tisdagen den 1 september börjar inomhusverksamheten på Västra Esplanadgatan 8 kl 9.30-12.30. From 1 september är vi ute i lekparken måndagar och fredagar och inne på Västra Esplanadgatan 8 tisdag-torsdag, alla dagar 9.30-12.30. Ingen föranmälan behövs. Välkomna alla nya och gamla deltagare! Mera info på www.raddabarnen.ax eller tel. 0457 361 39 19.

■ **Strandnäs motionsdansare:** Vi börjar höstterminen söndagen den 6 september klockan 18.30. Spänn på er mjuka dansskor! Välkomna ni som tycker om dans i alla dess former.

■ **Södra Lemlands marthaförening:** Städning på Solkulla torsdag 27.8 kl. 14.00.

■ **Vårt Hjärta:** Anmäl dig nu till vattengymnastiken alla vardagar kl 9-15, Handicampen tel 527360, Annette tel 14195, 0457 524 3798 , vart.hjartha@aland.net mån, Folkhälsans Allaktivitetshus, kl 17-18, start 14.9, tis, Gulläsens bassäng kl 16-17 och 17-18, start 8.9, ons, Ålands sportcenter, Godby, kl 12-13, info om startdatum från Eva Helling, tel 43080, 040 764 3080, tors, Mariebad, kl 14-15 start 24.9, sön, Allaktivitetshuset, Hjärtebarnens familjer kl 15-16 andra söndagen i

månaden. Nyhet, ny grupp, tors, Allaktivitetshuset, kl 16.30-17.30 start 17.9 för dig som vill vattengympa två gångar/vecka och även andra kan anmäla sig.

■ **Vårt Hjärta/Hjärtebarnen:** Förskoleverksamheten Tittut för föräldrar och barn upp till 3 år med olika funktionshinder startar 31.8 kl 10-12 i S:t Mårtens. Vi sjunger teckensånger, leker med barnen, fikar och pratar med varandra. Träffar måndagar jämna veckor. Välkommen också med frågor till kontaktförälder Mia Grönlund, 0457-313 55 62.

■ **Ålands hörselbörjare:** Föreningens hörselrådgivare har mottagning onsdag 26.8 kl 18.30-19.30 i hörselbörjarens kontor i Ålands handikappförbunds lokaler, Handicampen, Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Hörselrådgivarna kan bland annat utföra enklare service av hörhjälpmiddel. Välkommen om du behöver hjälp!

■ **Ålands synskadade:** Sista anmälningsdagen för Helsingforsresan fredag 28.8. Vi har egen buss med på resan under resan 1-3.10. Tel.nr 527 362.

■ **Ålands trädgårdsförening:** Plantauktion 7.9 vid Hus och Fritid på Uppgårdsvägen 3 i Dalboområdet. Vi som vill köpa kommer till kl 19.00 och de som vill sälja bör vara där kl 18.30. Kom ihåg att namnge plantorna före. Hjärtligt välkomna.

■ **Åland ungdomsförbund:** Medlemsföreningar inbjudes till föreningsträff söndag 30.8 kl. 19.00 på Högtomt i Saltvik. Anmälan senast torsdag 27.8 till förbundet: antalet deltagare/förening. Tel/mess: 0457-342 52 71 eller e-mail: ulf@ungdom.ax.

Scoutkåren på Åland håller kårsamling enligt följande:

Mariehamn
Scoutkåren Ålands-flickorna r.f.
7.9 kl. 18:30-20:00
KPT, Kaptensgatan 9

Sjöscoutkåren Spejarna Mariehamn r.f.
2.9 kl. 18:00-19:00
Uncan, Norra Esplanadgatan 8

Finström
Finströms Sjöscouter r.f.
16.9 kl. 18:30
Kårlokalen i Godby

Vårdö
Vårdökasernas Scouter r.f.
6.9 kl. 19:00
Kårlokalen

Kumlinge
Kumlinge Skärgårds-scouter r.f.
11.9 kl. 18:30-19:45
Kårstugan

Kåren önskar nya som gamla medlemmar välkomna med!

Mer info hittar du på www.scout.ax
Ålands Scoutdistrikt r.f.

Axel Kronholm
Epost: axel.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 463

familjen

Dagens namn

EMILIA, EMMA, EMELIE, AMALIA, MILI

Den 18 augusti klockan 12.49 föddes en pojke på 3430 gram och 50,5 cm. Föräldrar är Marie Bamberg och Frank Sarling. På bilden syns även storasyster Lisa, snart 3 år. Familjen bor i Pålsböle. Foto: ERKKI SANTAMALA

Den 13 augusti klockan 15.08 föddes en pojke på 4540 gram och 52 cm. Pojken skall heta Bror Erik Viking och föräldrar är Karin och Fredrik Erlandsson. På bilden syns även storebror Frans, snart 4 år. Familjen bor i Mariehamn. Foto: ERKKI SANTAMALA

Den 17 augusti klockan 14.57 föddes en pojke på 4220 gram och 51,5 cm. Föräldrar är Lina och Jonas Öhberg. Familjen bor i Geta. Foto: ERKKI SANTAMALA

Den 11 augusti föddes en pojke på 4190 gram och 54,5 cm. Pojken skall heta Viktor och föräldrar är Anna Nordlund-Gustafsson och Anders Gustafsson. Familjen bor i Mariehamn. Foto: PRIVAT

Vi firar 1-15 år

Rebecka Sjölund fyller 10 år idag den 25 augusti. Hon gratuleras av hela familjen.

Simon Harju i Lemböte fyller 4 år i dag den 25 augusti. Han gratuleras av mamma, pappa och lillebror.

Nilo "Snyggve" Backéus i Mariehamn fyller 1 år i dag den 25 augusti. Han gratuleras av morfar, mormor, Tommy, Fanny och Patricia.

Dop

Liam Anders Häggblom döptes i hemmet i Kalmsta lördagen den 22 augusti. Föräldrar är Jim Häggblom och Eva Sundström. Dopet förrättades av prosten Martin Lindholm.

Rasmus Raoul Harcke döptes i Vårdö kyrka lördagen den 22 augusti. Föräldrar är Sabine och Oskar Harcke. Dopförrättare var församlingsspastor Jon Lindeman.

Wilmer Nils Johansson döptes söndagen den 23 augusti i hemmet i Mariehamn. Föräldrar är Andrea Charlotta Öhman och Nils Anders Johansson. Familjen bor i Mariehamn. Dopet förrättades av t.f. kyrkoherde Karl-Erik Nylund.

Millennia Lea Alice Söderlund döptes lördagen den 22 augusti i Sjöfararkapellet i Mariehamn. Föräldrar är Emy Lili-Ann och Karl Linus Albin Söderlund. Familjen bor i Mariehamn. Dopet förrättades av församlingsspastor Peter Karlsson.

Melinda Sonja Mariana Hagström döptes lördagen den 22 augusti i Hammarlands kyrka. Föräldrar är Marie Hagström och Thord Sjöblom. Familjen bor i Björkliden Hammarland. Dopförrättare var t.f. kyrkoherde Gunnevi Styrström.

Nygifta

Conny Carl-Axel Sjöström och Sonja Marina Öström, båda från Mariehamn, vigdes den 22 augusti i Mariehamns kyrka. Paret tar det gemensamma namnet Sjöström. Vigselförrättare var församlingsspastor Peter Karlsson. Foto: ALANDIA

Sara Widströmer och Linus Sjöberg vigdes den 8 augusti i S:t Laurentii kyrka i Falkenberg. Maken, som är hemma från Godby, tar namnet Widströmer. Paret bor i Sundbyberg. Vigselförrättare var kyrkoherde Henrik Lindman. Foto: HENRIK RINDLÖW

Sara Jennifer Wallerstein och Johan Brage Stenberg vigdes den 22 augusti i Sjöfararkapellet i Mariehamn. Bruden tar namnet Wallerstein-Stenberg. Vigselförrättare var kaplan Heikki Turakka. Foto: ALANDIA

Jenni Alexandra Kolehmainen och Peter Pontus Gustav Fröman vigdes den 22 augusti i Sunds kyrka. Paret tar det gemensamma namnet Fröman. Vigselförrättare var församlingsspastor Jon Lindeman. Foto: ALANDIA

DÖDA

Vår kära mamma

Valdis Erika Stenroos

* 3.11.1926
† 20.8.2009

*Herren är min Herde
mig skall intet fattas*
PS 23:1

Vi minns henne
med tacksamhet och värme

**Göran och Rosita
Gun-Britt och Affe
Gotte och Ulla
Gunneli och Bengt
Maria och Rune
Barnbarn
Barnbarnsbarn**

samt bröder med familj
och övrig släkt och vänner

Jordfästning lördagen den 29.8 kl. 11.00 i Jomala kyrka. Därefter minnesstund i församlingshemmet. Tänk på barnen i Tanzania som mamma ömmade för. (203218-21939 skola el. majs).

Katarina Gäddnäs
Epost: katarina.gaddnas@nyan.ax
Telefon: 528 466

Porträttmåleri – en konst i sig

Turakka-Purhonen målar av förre talmannen Ragnar Erlandsson

Levande modell. Konstnären Pauliina Turakka-Purhonen föredrar att måla porträtt med sittande modell. Just nu arbetar hon med ett beställningsporträtt av politiker Ragnar Erlandsson.
Foto: KATARINA GÄDDNÄS

Konstnären Pauliina Turakka-Purhonen målar ett beställningsporträtt av Ragnar Erlandsson.

När porträttmåleri är som bäst blir det ett gemensamt landskap man vandrar fram, eller som en bra diskussion på en efterfest, säger Pauliina.

I trädgården hemma i Finström Emkarby sitter veteranpolitiker Ragnar Erlandsson och blir avporträtterad av konstnären Pauliina Turakka-Purhonen. Trädgården prunkar och solen leker i trädens grenverk. Det ser skönt och fridfullt ut, men både konstnären och modellen hävdar att det är hårt jobb.

–Aldrig hade jag trott att det skulle ta så lång tid och innebära så mycket arbete, säger Ragnar Erlandsson.

Det är fjärde dagen han sitter modell för porträttet av honom som Ålands lagting beställt. Alla åländska talmän finns avporträtterade. Ragnar Erlandsson föreslog själv Pauliina Turakka-Purhonen som sin porträttmålare.

Pauliina Turakka-Purhonen är uppvuxen på Åland, utbildad från Bildkonstakademien i Helsingfors och är på Åland kanske mest uppmärksammas för sina stora tygdockor med motiv från kyrkokonsten som ställts ut

i Ålands konstmuseum. Hon målar dock också i olja och har gjort fler betällningsporträtt, bland annat för Åbo Akademi, och undervisar i porträttmåleri.

Alltid lite nervöst

–Det är alltid lite nervöst med beställningsporträtt, men jag har haft tur med dem och fått folk som inte har varit svårtillgängliga.

Hon vill måla med levande modeller, 'live-sitting' som termen är på engelska. Alternativet är att måla från fotografi.

–Men det funkar inte för mig. Jag får inte tag i det.

Det blir onekligen en ganska speciell relation som uppstår mellan konstnär och den som avporträtteras. Man känner inte varandra, men umgås intensivt flera timmar om dagen. Den som avmålas får stå ut med att sitta stilla och ha en konstnär som synar en från topp till tå, tittar noggrant på en på ett sätt man sällan upplever i andra sammanhang. Men också konstnären får stå ut med att modellen sitter och tittar på henne medan hon arbetar.

Förutsättningslöst

–Ibland småpratar jag med den jag målar, det beror på hur trött jag är, ibland kan jag häva ur mig lite vad som helst. Ibland är man mera tyst.

I bästa fall uppstår något som liknar ett gott "parksamtal".

Det vill säga, i den frihet som uppstår genom att man inte känner varandra och knappast kommer att ses igen, blir mycket sagt som annars inte skulle sägas. När Pauliina målar ett porträtt börjar hon helt förutsättningslöst, utan någon tanke på att porträttet skall bli på ett visst sätt.

–Jag utgår från situationen och den människa jag har framför mig. I början går det oftast lätt och snabbt att måla. Sen blir det svårare, man kantar till det för sig, måste börja läsa strukturer och så vidare.

–Ragnar är lätt att ha att göra med. Han har inga höga trösklar och har varit väldigt hänsynsfull och ett enormt stöd för mig.

Starka färger

Porträttet som nu växer fram på duken är ganska långt ifrån de officiella porträtt på strama politiker i kostym som vi genom historien blivit vana vid att se. Som allt annat har också porträttmåleri utvecklat sig med tiden, när kanske minns Rafael Wardis färggranna porträtt av republikens president Tarja Halonen, utan vidare jämförelser så blir Turakka-Purhonen porträtt av Ragnar Erlandsson i alla fall inte färglöst.

–Färgerna kommer ur burkarna, konstaterar konstnären lakoniskt, när man sen sätter dem på paletten börjar det hända saker. Har man tillgång till fluorescerade färger börjar man också se dem omkring sig.

Att säga hur länge det tar att måla ett porträtt är svårt, det beror på så många omständigheter, både på konstnärens och modellens ork. Porträttet på Ragnar Erlandsson kommer hon att fortsätta måla nästa sommar. En sittning kan vara allt från 45 minuter till tre timmar, så tar man paus och fortsätter ett pass till.

Aldrig färdig

–Men man blir aldrig färdig med en människa. Som konstnär ser jag ju bara en del av personen, den som han eller hon väljer att visa och ibland lite till, men aldrig allt. –När porträttmåleri är som bäst är det ett gemensamt landskap att vandra i, man kommer någonstans dit varken konstnären eller den avbildade skulle ha kunnat ta sig på egen hand. Ungefär som en bra diskussion på en efterfest...

Pauliina skrattar. Hon säger att hon pratar om konst bara när hon måste, det är ju ingen slump att hon valt att uttrycka sig i bildkonst istället för i ord.

När Nya Åland besöker Emkarby är både konstnär och modell ganska trötta, fast stämningen är munter och avslappnad.

–Pauliina har haft problem med en av mina axlar hela dagen, säger Ragnar och skrattar.

Hans hustru Brita vyssjar Pauliinas tre-månader gamla son Taisto i vagnen. Han har varit med under dagarna medan hon målat.

–Det går bra eftersom han är en lugn typ.

Efter studierna vid bildkonstakademien hade målandet låst sig för Pauliina och hon började sy sina tygskulpturer istället. Det var först efter en stipendievistelse på Kökar 2007 som hon igen kom igång med måleriet. Nu kör hon växelbruk.

De senaste åren har hon haft större utställningar med måleri och tygskulpturer vart annat år. Nu är hon aktuell med en utställning av målningar på ForumBox i Helsingfors.

Porträttet på Ragnar Erlandsson får allmänheten vänta med att se åtminstone ännu ett år.

–Man måste våga låta saker ta den tid som krävs.

Dokumentärfilmen Edos mack

av Per-Olof Högnäs ingår i programmet för Freistadts filmfestival 2009 i Österrike. Filmen visas vid två tillfällen, 27 och 28 augusti. P-O Högnäs kommer själv att delta i festivalen.

Dokumentären handlar om bröderna Sven och Åke Karlsson, som driver Edos mack i Mariehamn. Filmen som hade premiär våren 2008, har visats på Göteborgs filmfestival och även sänts flera gånger i Finland och Sveriges TV. □

Författaren Ulf Stark har tilldelats

Astrid Lindgrens världsstipendium på 30.000 kronor. Stark belönas enligt motiveringen: "för att han blandar stort och smått, humor med eftertanke". Stipendiet delas ut varje år till en person eller organisation som verkar i Astrid Lindgrens anda. Tidigare mottagare är bland andra författaren Barbro Lindgren, professor Hugo Lagercrantz, skådespelaren Jörgen Lantz och SOS Barnbyar. I juryn för stipendiet sitter bland andra Astrid Lindgrens dotter Karin Nyman. □

På filmfestivalen Kärlek och anarki

i Helsingfors kan besökarna i år bekanta sig med modern rysk och afrikansk film. Festivalen inleds den 17 september. I Rysslandserien ingår både publikfavoriter och alternativa produktioner. På festivalen visas bland annat Aleksej Balabanovs beroendeskildring Morphine och Pavel Bardins Russiia88, där temat är nynazism.

Afrikanska filmer som visas är till exempel Teza, som tar upp återflyttning och nationalsocialism, samt Johnny Mad Dog, som handlar om barnsoldater. Avslutningsfilm den 27 september är Jane Campions nyhet Bright Star, som visades på filmfestivalen i Cannes i våras. □

En internetversion av Uppslagsverket Finland

döpt till UVF 2.0 Web, introduceras nu av Svenska folkskolans vänner, berättar redaktör Johan Lindberg i ett pressmeddelande.

Aktualiseringen av texten ur den tryckta versionen sköts av Schildts förlag, som har engagerat en skara experter för uppgiften. Det sakkunniga redaktörerna korrigerar den gamla texten och skriver kontinuerligt ny text.

Arbetet på den första versionen av uppslagsverket inleddes redan 1969, då man upplevt att det fanns brister i behandlingen av det svenska Finland i både finska och rikssvenska encyklopedier. Projektet fick finansiellt understöd av flera finlandssvenska fonder och av staten. Under åren 2003-2007 gavs det ut en ny upplaga av uppslagsverket i fem band. Huvudredaktör för de båda tryckta upplagorna var pol. dr Henrik Ekberg. □

”Språket sitter i kroppen”

Författaren Åsa Lind om barn, språk och kropp

När Åsa Lind skrev boken om Dunderlund hade hon inga ambitioner att skriva en pedagogisk bokstavsbok. Det började med ren och skär lust till berättelsen.

Författaren Åsa Lind är aktuell med barnboken Dunderlunds bästa bokstav som recenseras i dagens tidning. Det råkade bara bli en bokstavsbok.

–Det började med huvudpersonerna. Berättelsen skrev jag på ren lust när jag bodde i södra Turkiet.

Det kan verka lite konstigt att sitta i Turkiet och skriva om svensk landsbygd.

–Oberoende var vi har våra rötter så finns det saker som förenar. Ibland behöver man lite avstånd för att se saker tydligare. I Turkiet funderade jag mycket på skillnader och likheter. Jag tittade på barnen där vad de gjorde och inte gjorde. Hur det är att vara barn och varifrån jag själv kommer. Det är fördelen med att resa, man upptäcker saker.

–Tittar man på avstånd, ser man helt andra saker. Man behöver inte haka upp sig på ovidkommande detaljer. Det är svårt att stå mitt i skogsdungen och rita träd på avstånd.

När hon skriver tänker hon inte på för vilken ålderskategori hon skriver. Det viktiga är berättelsen som skall berättas.

–Börjar man tänka på målgrupper och sånt, blir det en produkt istället för litteratur.

Språk och barn

Den nya boken handlar en del om bokstäver och språk.

–När man lär sig bokstäver är det så mycket som sitter i kroppen. Barn tar sig ofta an

abstraktioner på ett köttligt sätt. Så lär man sig och så bär man kunskapen med sig i kroppen.

–Språket är konkret. Det skall sitta i fingrarna, i ögonen. Det behöver erövrats med hela kroppen.

Man hör en viss indignation i hennes röst när hon talar om barnlitteratur.

–Vi är alla olika och gillar olika sorters böcker. Ingen säger åt någon som skriver för vuxna att boken bör vara på det ena eller det andra sättet. När man skriver för barn är det så väldigt mycket man bör hela tiden.

Samarbete med illustratör

När hon skrev boken om Dunderlund hade hon illustratören Sara Lundberg i tankarna. De har samarbetat tidigare, bland annat har hon illustrerat boken om änglar som Åsa Lind skrev för några år sedan.

–Han är mångfasetterad och tekniskt skicklig. Har en stark egen karaktär och ta sig an en text helt utgående från egna sina egna utgångspunkter. Så har vi både gemensamma norrlandsreferenser. Jag blev så glad när hon gillade och tog sig an manuset.

Nytt förlag

Åsa Lind erbjöd bokmanuset till sitt vanliga förlag, Rabén & Sjögren, som inte tyckte att den passade in i deras bilderbokstävning.

–Jag förstår dem helt, deras bilderboksprofil går mot minimalism också textmässigt var detta manus på gränsen till vad det som de gör till en berättelsebok istället för en bilderbok.

Då var det naturligt för henne att erbjuda boken till åländska PQR förlag istället.

Ny barnbok. Åsa Lind är glad över samarbetet med det åländska bokförlaget PQR. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

–Det känns mycket roligt att ge ut boken på PQR och samarbeta med Ben Johans. PQR är ett komplett förlag i miniatyrformat. Det sneglar inte på möjligheten till att trycka på det billigaste pappret och liknande, prutar inte på kvalitet och resultatet blir därefter, bra böcker.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Mästerligt bokstavssmakeri

Litteratur

Åsa Lind.

Dunderlunds bästa bokstav. Illustrationer av Sara Lundberg. PQR-förlag.

Han är inte så snygg Gösta Hjalmar Dunderlund. Han är rödmosig i ansiktet, har väldigt stor mage och korviga strumpor. Jag var, sanning att säga, lite skeptisk först, men det var innan jag slog upp boken.

Åsa Lind har än en gång gjort ett litet mästerverk, kongenialt illustrerat av Sara Lundberg. Boken handlar om Dunderlund och hans möte med bokstavsintresserade Frida. De möts vid raden av postlådor. Frida har cykel och ett leende som avslöjar att hon är i den åldern att bokstävernas förunderliga värld håller på att öppna sig.

Glesbygdsmiljön känner

man igen sig i: Den nämnda raden av postlådor, böljande fält, plaststolen under björken vid sjön, trak-

Illustration: SARA LUNDBERG

torn och den blommiga vaxduken. Det är roligt att Åsa Lind förlägger berättelsen i den här miljön.

Frida frågar vilken som är Dunderlunds favoritbokstav. Det sätter igång en process hos honom. Det är en svår fråga. Han börjar fundera, grubbla, vrida på orden, smaka på bokstäverna. "e är för mesigt, I är för stickigt, q är för kusligt, G är för gnälligt, ä är för prickigt, P är för pluffigt, y är för yvigt, å bara ålar i väg. Han provar H, men sätter i halsen. Och får hosta."

Boken inspirerar både stor och liten att prova, smaka, leka med ord och bokstäver.

Det blir en bok om språk och kropp,

om längtan och tillhörighet, om hur det är när man lär sig något nytt och nya världar öppnar sig. Åsa Lind har en fenomenal förmåga att mitt i prick, utan mästrande förklaringar eller pedagogisk överambition, skildra mänskligt liv.

Nu låter det här som en hyllande recension av en centrallrisk diktsamling, men det handlar om en bilderbok för barn. Det är det som gör Åsa Linds författarskap så stort och viktigt och därför älskat. Hon tar barn på allvar. Barn är inte en annan sorts människor.

Barn är människor –som ännu inte har de erfarenheter, det språk som vuxna har. Det kan ibland vara en fördel.

På varje dagis, i varje skola och i alla hem önskar jag att den här boken skulle finnas. Varje bokuppslag har många, många ingångar till nya diskussioner och upptäcktsfärder.

Illustrationerna i blandteknik, akvarell och collage fördjupar och för historien ett steg längre. "Han är så söt! Men lite ensam." utbrast en av testpiloterna jag körde boken tillsammans med. Det var Dunderlunds stora hand

som rörde i den lilla kaffekoppen och uppsynen när han står i farstun i korviga strumpor som utlöste reaktionerna.

Det står inget om det direkt i texten, men det finns kanske mellan raderna och bilderna.

Det här litteratur när den är som bäst: den bjuder både till identifikation och visar på nya världar att upptäcka. Den väcker frågor och nyfikenhet, utan att ge alla svar. Man blir så glad.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Bokaktuell. Jörn Donner, här på Mariahmns litteraturdag 2008, beskriver sitt förhållande till Ingmar Bergman. Foto: ANDREAS DIENERT

Jörn Donner skriver om Ingmar Bergman

HELSINGFORS. Ingmar Bergman var Jörn Donners vän men inte hans sätaste vän. Det understryker Donner nu då hans bok Bergman: PM har kommit ut.

I det fragmentariska verket beskriver Donner sitt förhållande till den stora regissören, hans filmer, Sverige, sig själv och sina vänner och fiender. Han minns många små detaljer – en sak som enligt boken också väckte förundrar hos Bergman – men verkar samtidigt tidvis tvivla på att han minns rätt eller rentav på att han talar sanning.

–Det här är ingen biografi. Snarare kunde den kallas för en roman om en verklig person. Jag planerade inte att skriva något om honom, men efter att jag skrivit nekrolog, och speciellt efter att Otava beställt en bok om honom av mig, så började jag tycka att visst kräver det att jag haft att göra med Bergman i sju årtionden, på sätt eller annat, någon slags redogörelse, säger Donner.

Började med Fängelset

Donner har flera gånger sagt och skriver också i boken att han skulle ha varit en annan person utan Bergman och åren då han pendlade mellan Sverige och Finland. Allt fick sin början då han såg filmen Fängelset under sin första utlandsresa i Stockholm år 1949.

Han skriver att han aldrig sett något lika egenartat och imponerande, men tillägger att han inte fördjupat sig i filmens värld innan det.

Senare i boken skriver han att Gycklarnas afton är

Bergmans kanske mest betydande film.

Inte kritiklös beundran

Bokens J, det vill säga Donner själv, förhåller sig kritiskt till Bergman trots sin beundran. J anser att Bergman också haft tur. Han inledde sig filmskaparkarriär under en tid då behovet av filmer var stort.

–Hans många gånger dokumenterade passion och viljestyrka hade inte betydtt någonting om han inte vid ung ålder hade blivit teaterregissör och om han inte fått möjligheten att göra film.

Bergman skrev sina filmer själv och hade möjlighet att förverkliga sina visioner men kunde samtidigt vara hänsynslös i sin produktivitet.

Besserwisser

På äldre dagar började Bergman tala om sig själv i tredje person, berättar J. Han var något av en besserwisser, men det mest speciella med honom var hur självkänsla och självironi blandades hos honom.

Donner studerar filmlegenden ur flera vinklar: Han var ensam och enstörig men samtidigt en charmör med kvinnotycke, en borgare men medlem i socialdemokratiska partiet, en kändlig konstnär som förstod sig på pengar men inte alltid klarade av att sköta sin ekonomi.

J inser snart att han aldrig kommer att bli en ny Bergman. Han är snarare av det skrivande slaget. Bergman beklagade att Donners böcker inte gavs ut i Sverige, men den finländske kollegans filmer verkar däremot inte ha gjort något större intryck på den legendariska regissören.

(FNB)

Ofrivilligt stopp. Enligt Anders Englund är Töftölinjen Vårdös pulsåder som inte får åderlåtas. För tre år sedan blev det ett ofrivilligt stopp när färjan gick på grund utanför Prästö.

Foto: JONAS EDSVIK

Vårdö kommun kämpar för bibehållen färjturtäthet

Audiens beviljad redan på torsdag

Stormig höst. Anders Englund, kommunfullmäktigeordförande i Vårdö och C-ledamot i lagtinget, förutspår en stormig partihöst i Centern. Han är på kollisionkurs med C-ledamöterna i landskapsregeringen som beslutat om sparkrav på Töftölinjen. Foto: JONAS EDSVIK

Anders Englund och Björn Boman, ordförande för kommunfullmäktige respektive kommunstyrelsen i Vårdö, har fått audiens hos landskapsregeringen för att argumentera mot de sparförslag som getts för Töftölinjen.

På torsdag morgon träffas parterna.

I går fattades beslutet om audiensbegäran, och redan samma dag fick kommunen svar: Audiens är beviljad på torsdag morgon, innan beslutet tas samma dag om inbesparingar främst på Töftölinjen, men troligen också på Simskälalinen. På Töftölinjen handlar det om att införa lunch-, middags- och kaffepauser, totalt mellan en och en halv och två timmar per dag, för personalen.

”Vårdös pulsåder”

Anders Englund – som ju också är lagtingsledamot för regeringspartiet Centern – säger till Nya Åland att sparförslaget, ifall det klubbas, drabbar Vårdö hårt.

–Töftölinjen är ju Vårdös pulsåder. Linjen har överlägset flest bilar och passagerare, och om pauserna införs så blir Vårdö åter en B-kommun som på 1970-talet.

Oreda i logistiken drabbar näringsidkarna och transporterna riskerar att fördyras, påpekar han.

–Det är omöjligt att få lastning och lossning att gå helt enligt tidtabell.

Ett argument som han lyfter fram är att kommunen,

med hjälp av landskapspengar, nyligen har satsat på ett nytt bostadsområde i Mickelsö. Tomter säljs som bäst.

Pauser tidigare

Tidigare hade Töftöfärjan pauser för lunch och middag. Varför fungerar det inte i dag?

–Vi alla kommer ihåg vilka bekymmer pauserna vållade. Ingen visste om dem och folk blev stående och väntade.

Sparförslaget har väckt stor irritation, berättar han, och viljan att kämpa är därför stor.

–Vi är beredda på kamp. Inte kan vi stå och se på när ologiska beslut fattas.

Men om alla måste spara, så vad kan ni i så fall bidra med?

–Man måste se till helheten. Är det viktigare att provborra för en tunnel som troligen inte byggs? Är det mera akut att bygga en ny väg? Vi har också turistnäringen som vi byggt upp, och numera har vi mycket samarbete med Sunds kommun i sociala och idrottsfrågor. Transporterna är väldigt viktiga.

Centerspricka

Hur ser du på den Centerspricka som uppstått i och med att det din partikamrat Runar Karlsson som föreslagit sparåtgärden i landskapsregeringen?

–Inte är det trevligt med splittring inom partiet. Det tycker inte jag och ingen annan heller.

Englund berättar att han ”inte skulle vara så mycket på bakha-

sorna” om inte Töftölinjen och andra kommunikationer i skärgården hade diskuterats otaliga gånger i partiet.

–Alla har varit överens om att man inte ska dra ner på trafiken i skärgården. Och ändå kom det här förslaget när vi lagtingsledamöter var hemma på semester. Det var som en chock från ovan. Förslaget är inte förankrat i lagtingsgruppen. Glappet mellan gruppen och Centerledamöterna i landskapsregeringen är stort.

Är det fler än du som går emot förslaget i Centergruppen?

–Det kan jag inte säga. Det ska vi diskutera. Det kommer nog att bli en stormig höst!

Vårdö växer

Björn Boman hävdar att den inbesparing som pauserna beräknas ge är för liten i förhållande till de negativa konsekvenser den skulle medföra.

–Vi har fått många nya kommuninvånare under 2000-talet, en ökning av befolkningen med 10-12 procent. I början av 2000-talet var invånarantalet lite över 400, i dag är vi 455.

Han påpekar att Töftölinjen är en del av trafiken på Hummelvik med förbindelse till Kumlinge och Brändö.

–Redan nu är det irriterat vissa tider när det är kö.

I audiensen deltar Anders Englund, Björn Boman och kommundirektör **Magnus Sandberg.**

Ny trafikminister redan nästa vecka

Ministerbytet genomförs. På centerns lagtingsgrupps möte under måndagseftermiddagen beslutades det att Veronica Thörnroos blir ny trafikminister. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Centern höll under måndagseftermiddagen ett möte där det beslutades att Veronica Thörnroos blir ny trafikminister redan när landskapsregeringen sammanträder nästa vecka.

–Vi skulle sitta halva tiden var, så var det bestämt. Jag går tillbaka till min plats i lagtinget, säger Runar Karlsson.

Ett konkret beslut angående Töftölinjen togs inte vid mötet och Veronica Thörnroos säger att man från centern nu måste se på helheten och inte börja med att gå in i detaljerade fall.

–Inbesparingar måste göras, men vi diskuterade inte specifika fall. Partiet tar det övergripande ansvaret och vi måste våga ta obekväma beslut, säger Thörnroos.

Sprickan i centergruppen har delvis handlat om Töftölinjen och där Runar Karlsson och Anders Englund har haft olika åsikter angående inbesparingar. Englund har enligt uppgifter till Nyan hotat med att åka till Bryssel

och lyfta upp hur Åland utnyttjar skatteundantaget om landskapsregeringen stöder sparkravet på Töftölinjen men enligt Thörnroos var det ingenting som diskuterades.

–Vi gick som sagt inte in på specifika fall, säger Thörnroos.

Mot samma mål

Anders Englund säger att man inom centergruppen nu har diskuterat och är överens om att jobba mot samma mål.

–Det är saker som diskuterats tidigare, men vi var överens på mötet så vi får väl se hur det blir med det, säger Englund angående uppgifterna om ”Brysselhotet”.

Han påpekar också att diskussionen har handlat om att det skall vara en rättvis fördelning och att hela landskapet skall dra nytta av utnyttjandet av skatteundantaget.

Centerns gruppordförande Gun Carlson säger att skärgårdstrafiken är ett område

som det måste sparas i, men hur det skall lösas är ännu oklart.

Underlättar ministerbytet centerns klivna ställning i frågan Töftölinjen?

–Jag vet inte om det är någon skillnad på var Veronica Thörnroos och Runar Karlsson står i den här frågan, säger Carlson.

Thörnroos får ta beslut

Runar Karlsson säger att detta troligtvis hamnar på Veronica Thörnroos bord eftersom hon tillträder som ny trafikminister.

–Det är hon som sist och slutligen får ta det beslutet men för min del är det en besparing som kunde ha gjorts, säger Runar Karlsson.

Idag kommer det att föras ytterligare diskussioner om besparingar i skärgården. Under dagen hålls ett tvågruppsmöte med centern och liberalerna.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax

Alltid nära dig 25-30.8

Malet kött

 av nöt kg **6,95**

Gris yttrefilé

 kg **7,65**

Edam ost

 i bit, ca 500 g kg **9,50**

Ålands specialost

 i bit, ca 500 g kg **10,45**

Åländskt hemvete

 300 g (5,00/kg) st **1,50**

Syltmunk

 70g (9,29/kg) st **0,65**

Leverlåda

 400 g (4,12/kg) st **1,65**

Blå länk

 550 g (4,81/kg) pak **2,79**

PLUSSA

AUGUSTI MÅNADS
PLUSSA
ERBJUDANDEN

Barilla spagetti

1 kg
MED PLUSSAKORT
(1,50/kg) 2 pås **3,00**
UTAN PLUSSAKORT
(1,99/kg) påse **1,99**

Pizzor

 200 g
MED PLUSSAKORT
(4,95/kg) st **0,99**
UTAN PLUSSAKORT
(EP 6,95/kg) st **1,39**

Juissi saftdrycker

 1 l, olika smaker
MED PLUSSAKORT
(0,67/l) 3 st **2,00**
UTAN PLUSSAKORT
(0,80/l) st **0,80**

Carlsberg öl

0,33 l/brk, 24-pack inkl. pant
MED PLUSSAKORT
(2,06/l) låda **19,95**
UTAN PLUSSAKORT
(2,61/l) låda **24,24**

Sommarpotatis

2 kg, Finland MED PLUSSAKORT
(0,50/kg) påse **0,99**
UTAN PLUSSAKORT
(0,75/kg) påse **1,49**

K EXTRA

God betjäning. För dig.

- Mariehamn: Citylivs
- Brändö: Einar Holmberg
- Geta: Getaboden
- Föglö: Föglöbutiken
- Jomala: Sven Mattsson
- Lumparland: Matboden
- Vårdö: Vårdö Närbutik
- Saltvik: Kvarnbo Butiken

Rekordresultat för ÅAB tack vare Kaupthing-köp

Tack vare köpet av Kaupthing bank i Sverige i fjol förbättrade Ålandsbanken sitt rörelseresultat kraftigt under första halvåret i år jämfört med samma tid i fjol.

–Ett rekordresultat, sammanfattar vd Peter Wiklöf.

Rörelseresultatet för perioden januari-juni i år landar på 27,6 miljoner euro, en förbättring med 134 procent – mera än ÅAB-koncernens rörelseresultat på hela året i fjol.

Men siffrorna kan inte jämföras rakt av, påpekar koncern-vd Peter Wiklöf.

–Vägen till årets resultat ser helt annorlunda ut än tidigare. Konsekvensen av Kaupthing-förvärvet är 22,5 miljoner euro i intäkter samtidigt som det operativa resultatet i Ålandsbanken Sverige belastar koncernens resultat med 2,7 miljoner euro.

Ny och större bank

Det som nu händer är att en ny och större Ålandsbanken håller på att byggas upp, och de senaste tolv månaderna betecknas som en investeringsfas. I dag sker cirka 65 procent av verksamheten i riket, 10 procent i Sverige

och 25 procent på Åland. Målet är förstås att öka verksamheten i Sverige i och med Kaupthing-köpet.

I och med förvärvet fick Ålandsbanken 175 anställda i Sverige på lönelistan.

–I praktiken har vi startat en ny bank i Sverige. Verksamheten ger intäkter, men inte ännu så mycket att det går runt.

Bygga förtroende

Kundflykten, som inleddes när Kaupthing befann sig på fallrepet i början av året, stoppades när ÅAB kom in som köpare. En del av personalen bytte jobb i samma veva, men nyckelpersonerna som jobbat länge inom organisationen har stannat kvar.

Nu pågår arbetet med att få nya kunder till ÅAB Sverige. Det sker inte genom aggressiv marknadsföring och extra förmåner, berättar Peter Wiklöf.

–Vi är inte en bank som annonserar till oss kunder utan värvar via rekommendationer. Det är det bästa sättet, säger han och berättar om den kundjämförelse som gjordes bland drygt 50 företag i riket i våras om kundlojalitet.

Lojala kunder

Ålandsbanken visade sig ha

de lojalaste kunderna och var den bank som flest kunde rekommendera till sin bästa vän. När olika kategorier vägdes samman framstod ÅAB som etta.

–Målet är skapa samma förtroende också i Sverige genom ett långsamt och försiktigt arbete – ett förtroende som naturligtvis är rubbat i och med Kaupthing-tiden när banken enligt mig tog för stora risker på alltför kort tid.

Även om kundtillströmningen skulle bli svag i början är det inget som inger oro, säger han.

–Det är min tro att vi kommer in i Sverige vid absolut rätt tidpunkt. Vi fick alltså i praktiken en grundplåt, en buffert, på 22,5 miljoner euro för att komma i gång. Vi vet inte hur lång tid det tar innan vi kan börja göra pengar på verksamheten, men om vi lyckas nå break even inom tre år så är det bra. Min plan är att vi ska kunna visa svarta siffror i stället för röda inom två år.

Reserv för förluster

Men tiderna är erkänt tuffa, och därför har Ålandsbanken för säkerhets skull reserverat 1,5 miljoner euro för kommande kreditförluster under hösten. Reserven rik-

Nöjd. Ålandsbankens koncern-vd Peter Wiklöf är nöjd med resultatet för första halvåret 2009 - ett resultat som till stor del bygger på köpet av Kaupthing Sverige. På skärmen bakom honom visas rörelsevinstens utveckling genom åren, trots att siffrorna inte kan jämföras rakt av på grund av bankförvärvet.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Fakta/ÅAB-koncernen i siffror (januari-juni 2009)

- **Rörelsevinst:** 27,6 milj euro (+134 procent jämfört med jan-juni 2008)
- **Intäkter totalt:** 42 milj euro (+14 procent)
- **Kostnader totalt:** 35 milj euro (+39 procent)
- **Kreditförluster:** 2,2 milj euro (0,2 milj euro jan-juni 2008)
- **Utlåning:** 2.428 milj euro (+14 procent)
- **Inlåning:** 2.401 milj euro (+14 procent)
- **Förvaltadt fondkapital:** 647 milj euro (318 milj euro 2008)
- **Vinst per aktie:** 2,18 euro (0,71 jan-juni 2008)

om vi operativt kommer att tjäna något mindre än 2008. Men fullt jämförbart är resultatet först från och med det andra kvartalet i år.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

BÖRSKOMMENTAR

Stigande husförsäljning i USA stärker uppgången

Börsen har fortsatt stiga, endast med bundantag för kortare rekyler som snart har övergått i nya uppgångar. Nyhetsflödet har på marginalen varit positivt för aktier, även om siffror som mäter konsumentförtroendet den senaste tiden har visat sig ligga på en lägre nivå än vad marknaden har förväntat sig. Konsumenternas förtroende är dock en sak, vad de gör en annan.

Å ena sidan blev omsättningen i detaljhandeln i USA lägre än väntat under juli månad, å andra sidan så har bilförsäljningen nu äntligen tagit fart. Bilförsäljningen har förvisso hjälpts på vägen av en bilskrotningssubvention, som har subventionerat bilköpen. Men det viktiga är nog ändå att man äntligen har lyckats bryta "icke-konsumtionsbeteendet" för bilar hos amerikanen, och löst upp en av de knutar som har hämmat ekonomin.

I dag skrotas bilskrotningssubventionen, något som förklarar varför flera japanska biltilverkarare med en stor andel av sin försäljning i USA tappade på börsen i slutet av förra veckan.

En annan viktig indikator på amerikanens ekonomiska hälsotillstånd är försäljningen av hus. I fredags presenterades statistik som visade att antalet sålda befintliga hus, alltså inte nyproduktion,

ökade med över 7 procent i juli, vilket var mer än förväntat och den fjärde månaden i rad med en stigande försäljning.

Dessa siffror fick börsen att ta ny fart i fredags, och rädda för att ännu en gång hamna på efterkälken vid uppgången var köparna genast på plats.

Sett rent tekniskt, alltså om vi bara tittar på hur börskurserna har gått och lämnar all fundamental information utanför analysen, ser börsen fortsättningsvis stark ut. Det amerikanska indexet S&P500 steg i fredags och stängde på 1026. Därmed forcerades både den tidigare högsta nivån på indexet för i år och den tidigare toppen från november förra året.

Nu ligger vägen i princip öppen upp till nivån 1200. Där kan vi nog förvänta oss att indexet möter på patrull. Potentialen sett på detta sätt är ungefär 17 procent, men det är förstås svårt att säga hur länge en sådan uppgång skulle kunna ta.

Det finns aktörer på börsen som har gått rejält på pumpen i sommar, och i motsats till förra sommaren var det inte de som hade köpt aktier. I stället var det "blankarna", de som säljer aktier som de inte har, men som väl har tänkt köpa dem i framtiden. Fast då har de tänkt köpa aktierna på en lägre nivå, och på så sätt göra en vinst.

Blankarna slickar nu såren efter den urstarka börsommaren, då aktierna vägrade falla. Att tvingas köpa aktier på en högre nivå än där man har sålt dem är samma sak som att behöva sälja aktier på en lägre nivå än där man har köpt dem. Fast med den stora skillnaden att en aktie i princip kan stiga hur mycket som helst, medan den bara kan falla till noll.

Därav blankarnas disciplin att bita i det sura äpplet och ta förlusterna. På lång sikt stiger ju aktier i värde, och därför blir det mycket farligare att blanka aktier på lång sikt än att köpa dem.

Nåväl, nog om blankarna, de är ett släkte som tidvis utsätts för hårda prövningar, men som på något ihärdigt sätt alltid ger blanka katten i det och förr eller senare kommer igen.

Mathias Söderback
Avanspartners

NOTISER

Kurs om skatteplanering

Ålands handelskammars första kurs i höst handlar om "Skatteplanering och effektivt företagande".

Hur kan ditt företag stärka resultatet och därmed öka vinsten? är en fråga som ska få svar.

I ett pressmeddelande såg att kursen ser närmare på var företag kan effektivisera och stärka sin lönsamhet. Kursen behandlar bland annat följande punkter:

- Beskattningsregler under olika bolagsformer
- Minimering av bolagets skattekostnader
- Förstärkning av kassaflödet
- Riskhantering och effektivt utnyttjande av bolagets kapital

Kursen är indelad i två delar:

1. Effektiviserat kassaflöde och minimerad skattekostnad
2. Hantering och spridning av risker

Föreläsare är **Kaj Grüssner** och **Kirsi Adamsson**, skatteexperter vid KPMG Ab.

Kursen hålls torsdagen den 3 september kl 13-16 i Ålands handelskammars konferensrum i gamla Posthuset. Sista anmälningsdag är på måndag den 31 augusti.

Nokia lanserar bärbara datorer

ESBO. Nokia ger ut en egen bärbar dator på marknaden. Minidatorn Nokia Booklet 3G baserar sig på operativsystemet Windows. Minidatorn är en ny landvinning för Nokia, även om bolagets smarttelefoner börjat påminna allt mer om datorer.

–Allt fler användare vill kombinera bärbar datorns egenskaper med de fördelar som det bärbara ger. Det här är en tydlig trend, säger direktör **Kai Öistämö** vid Nokias enhet Devices.

Utvecklingen märks också i andra riktningen. Datortillverkarna har med Apple i spetsen störtat ut på telefonmarknaden.

Det har redan en tid ryktats om att Nokia planerar att ge sig in på datormarknaden.

Nokia uppger att dess bärbara minidator väger bara 1,25 kilogram och är drygt två centimeter tjock. Bolaget lovar en arbetstid på upp till tolv timmar på datorn.

Nokia berättar mer om datorns egenskaper, tillgänglighet och pris i början av september. (FNB)

Telia Sonera bjuder på baltiska bolag

HELSINGFORS. Telia Sonera lägger bud på resten av aktierna i estniska Eesti Telekom samt litauiska TEO LT, enligt pressmeddelanden från den svensk-finländska telekoncernen. Telia Sonera äger redan omkring 60 procent av aktierna i de båda baltiska teleoperatörerna.

Telia erbjuder totalt 3,3 miljarder kronor för andelen i Eesti Telekom (cirka 330 miljoner euro), vilket inkluderar en budpremie på 28,5 procent jämfört med snittkursen de gångna 180 handelsdagarna. Budet på TEO LT är värt nästan 1,6 miljarder kronor, alltså cirka 150 miljoner euro. (FNB-TT)

AKTIEMARKNADEN INDELAD GEOGRAFISKT

Procentuell utveckling (i euro) under olika tidsperioder.

Källa MSCI Barra (www.msci.com)

INDEX		1 vecka	1 mån	3 mån	6 mån	i år	1 år	3 år
Finland	MSCI Finland	-0,3	5,2	-6,8	28,3	1,9	-33,4	-32,6
Sverige	MSCI Sweden	6,6	15,9	21,6	64,2	56,2	4,1	-8,4
Europa	MSCI Europe	2,8	9,3	13,6	35,4	21,2	-12,9	-22,6
Nordamerika	MSCI North America	1,6	6,7	11,6	20,2	14	-15,0	-23,2
Japan	MSCI Japan	-3,4	3,7	3,1	14,2	4	-8	-32,7
Asien	MSCI Asia Pacific	-3,7	3,1	11,1	47,5	42,5	-0,5	3,6
Östeuropa	MSCI Eastern Europe	3,3	8,6	8,6	76,3	48,2	-36,1	-39,6
Latinamerika	MSCI EM Latin America	1,4	9	16,9	55,8	63,7	-8,5	35,3
Världen	MSCI World Free	1,2	7,2	11,5	25,1	16,2	-13,1	-23,2

Caroline, en pensionärsdröm

Sjösattes 2001. Caroline ägs, och byggdes av, Börje Wiklund i Jomala. Foto: PRIVAT

När Börje Wiklund i Jomala blev pensionär bestämde han sig för att bygga en båt. Det tog honom fyra år.

Båten, som döptes till Caroline, ritades av Erkki Lönnqvist, lärare i båtbyggeri vid Östra Nylands Folkhögskola. Längden

är 8,2 meter och bredden 2,98.

Skrovet är byggt i Vårdö men hon är inredd i Sviby. Caroline sjösattes i Mariehamn 2001.

–Jag var med från stock till båt, säger Börje Wiklund.

Han berättar att han hållit på med båtar hela livet.

Under sin karriär hann han övervaka flera fartygsbyggen. Men då handlade det om lastbåtar.

–När jag blev pensionär fick jag i huvudet att jag skulle bygga den här. Det är min första i trä.

Hemmahamn för Caroline är Vårdö Sandö.

ANNIKA KULLMAN

Tävlingen Ålands vackraste båt pågår till den 1 september. Ta ett kort av din båt och skicka in bilden antingen elektroniskt till redaktion@nyan.ax eller per post till Nya Åland, Pb 21, 22 100 Mariehamn. Tänk på att hela båten skall synas från sidan. Märk kuvertet "Vackraste båten".

40-talist. Den här båten byggdes för 64 år sedan i Degerby. Bilden har också flera decennier på nacken. Foto: ÅKE SVENBLAD

Drivs med hjälp av en kultändare

Kalle Karlsson byggde den här båten på Degerby båtvarv år 1945.

–Sedan dess har jag byggt om den, berättar ägaren Volter Holmström.

År 1945, för 64 år sedan, byggdes en träbåt i Föglö

av Kalle Karlsson. Den såldes sedermera till Volter Holmström som köpte den 1962.

–Nu för tiden är den inplastad, säger Holmström.

Han har byggt om den ytterligare och rustat den då det behövs.

–Den har en gammal kultändare i sig, men motorn är som i nyskick.

Honom veterligen finns bara ytterligare en liknande båt på Åland.

MALIN TILLSTRÖM

Med namn efter båtbyggarens fru

Deltagit i Postrodden. Agnes af Orrholma blev båtbyggarens Nils Söderlunds sista båt för eget bruk. Foto: PRIVAT

Snipan Agnes af Orrholma fick sitt namn efter båtbyggarens Nils Söderlunds fru. Det berättar barnbarnet Marie Wiklund-Eriksson i Mariehamn. Hon äger båten

tillsammans med sin make Johan Eriksson.

–Nils byggde många snipor i olika storlekar. Agnes blev hans sista båtbygge för eget bruk.

En motor har installerats i båten vars hemmavatten numera är Saltvik Verkvisen. Agnes af Orrholma är 19 fot lång och byggd i furu.

ANNIKA KULLMAN

60-talsbåt. Anita och Benny Karlström i Brändö är ägare till den här snipan. Foto: PRIVAT

Båt som stannar kvar i Brändö

Anita och Benny Karlströms båt byggdes i Jurmo av en Strandvall i slutet av 1960-talet. Båten beställdes av Fred Teodor och Tryggve

Nordberg från Torsholma Brändö.

–I slutet av 1980-talet köpte vi båten så den finns fortfarande kvar i Torsholma,

berättar Benny Karlström. Båten är 8,6 m lång och byggd i mahogny och ekspant.

ANNIKA KULLMAN

Folkbåt med Hangöanor

Nu deltar också en folkbåt i tävlingen om Ålands vackraste båt. Hon går under namnet s/y Ei-Bi och ägare är Matts Stenlund i Jomala Ingby.

Ei-Bi byggdes 1952 i Hangö av far och son A.B Lindberg och renoverades för tre år sedan av Kenneth Holmström i Sjökvarteret.

ANNIKA KULLMAN

Folkbåt. Ei-Bi ägs av skådespelaren Matts Stenlund. Foto: PRIVAT

En dam i sina bästa år

Elsa heter den här snipan, byggd av Karl Sundblom 1970. Båtens hemmahamn är Spiggvik i Föglö.

–En dam i sina bästa år, tycker ägaren Birger Liewendahl.

ANNIKA KULLMAN

Sundblomsnipa.

Båtbyggaren Karl Sundblom byggde ett hundratal båtar. Birger Liewendahls båt Elsa är en av dem.

Foto: PRIVAT

Maria Nykvist
Epost: maria.nykvist@nyan.ax
Telefon: 528 478

”Kastar man som jag gjorde är det rätt att bli utslagen.

TEEMU WIRKKALA OM SIN INSATS I SPJUTTÄVLINGEN UNDER VM.

FM-guld till Dahlman

Även silvret gick till Åland

SEGLING. ÅSS-seglaren Mathias Dahlman tog tillsammans med Markus Mannström guld för 606:or när de finska mästerskapen seglades i Raumo i helgen. Valören under gick även den till ÅSS genom Daniel Mattsson och Johan Nyström.

–Vi hade bra flyt helt enkelt, säger Dahlman om segern.

Med en jämn raceserie på fyra ettor, två tvåor, en trea och en femma säkrade ÅSS-seglaren Mathias Dahlman tillsammans med helsingforsaren Markus Mannström sitt första FM-guld för 606:or.

De båda vann före förhandstippade ÅSS-seglarna Daniel Mattsson och Johan Nyström som tagit hem titeln i klassen de fyra föregående mästerskapen.

–I det stora hela höll vi oss till vår egen segling utan att hänga upp oss på hur de andra seglade. Att Mattsson hade två femmor samtidigt som vi seglade så pass jämnt var nog det som gjorde skillnaden i slutändan, säger Mathias Dahlman.

Bronset i klassen gick till Seppo och Risto Ajanko från Åbo.

Guld att försvara

FM-guldet kvalificerar vinnarduon till Champions of the champion i maj nästa år då de olika finska mästarna i

Nybliven finsk mästare. Mathias Dahlman (bilden) och Markus Mannströms insats i FM för 606:or i helgen räckte till ett guld. Ett avancemang på pallen från i fjol då de placerade sig på tredje plats. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

segling tävlar mot varandra. Innan dess förbereder sig Dahlman för en eventuell

start i FM i starboat om tre veckor.

–Jag har ett guld att för-

svara i starboat så visst lutar åt att jag ställer upp, säger han.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

EIK klappade igenom fullständigt

DIVISION VII, NORRA	
GRÄSÖ IF	5
ECKERÖ IK	3

FOTBOLL. En 3-0-ledning så långt som en bit in i andra halvlek räckte inte för att Eckerö IK skulle säkra tre poäng borta mot tabellfyran Gräsö IF i helgen. Istället var det hemmalaget som tog över kommandot och lyckades med bedriften att vända underläget till en 5-3-seger.

Två av EIK:s mål stod **Kamal Shafie** för och ett gjordes av **Ricko Andersson**.

EIK ligger nu sju i tabellen och närmast väntar IF Ferro borta på söndag. (mn)

På VM i helgen blev det liksom under öspelen tidigare i somras en tight kamp om medaljerna i damernas recurveskytte. Oturligt nog för Saana Sinisalos del blev det återigen hon som hamnade utanför pallen.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Sinisalo just utanför pallen på VM

BÅGSKYTTE. Saana-Maria Sinisalo missade pallen vid Para-VM i bågskytte som avgjordes i Tjeckien i helgen. I matchen om bronset i recurve föll hon mot fransyskan **Leila Maufra du Chatellier**. Vann gjorde **Gizem Girismen** från Turkiet. (mn)

Travtävlingar

Fredag 28.8 kl. 16.00

Åk gratis med Williams till och från Ålandstravet!

Avgång kl. 15.15 från bussplan via Storgatan, Ålandsvägen och Gamla Godbyvägen.

ATG-ombud på Åland: • Tips Ettan*, Mariehamn
• F:ma Hugo Andersson, Hammarland
• Shell Servicecenter*, Mariehamn • F:ma Erik Mattsson, Godby
• Casino Paf*, Mariehamn (*även direktspel)

VIP-sponsorer:

Sportens kom ihåg

■ **Agility.ax:** Ordnar inofficiell hundutställning 12 september. För mer info gå in på vår hemsida www.agility.ax eller kontakta maria 040-5147954, maria.abonde@pp.inet.fi eller Lillan 0400-805816, lillan@aland.net.

■ **Horsemanship:** Clinic med Sven Forsström i ridhuset i Tranvik lördag 29 augusti 09.00-16.00. Anmälan och info, Tove tel 04570947490.

■ **MPF bowling:** Träningar måndagar 12.00-14.00, torsdagar 12.00-15.00 med början måndagen den 31 augusti 12.00.

■ **RK Sleipner:** Dressyr tävling 30 augusti 10.00. Program LC:1 2000, LB:0 2009, LA:1 2009 - finska program. Sista anmälningsdag tisdag 25 augusti 20.00. Proposition och program på hemsidan www.sleipner.ax. Info: Sleipner 13418 eller Nina 040-5426755.

■ **SIF-IFFK-IFF:** Träningarna börjar den 26 augusti, 18.00, vid Breidablick och klubbkamp i friidrott, omgång 3, onsdag 2 september på Sportkåla i Sund. Anmälan 18.00, start 18.30. Klasser och grenar: P 7-15 år/200 m, Tresteg, Diskus. F 7-15 år/200 m, Tresteg, Diskus. OBS Ingen träning denna dag vid Breidablick!

■ **ÅIBF:** OBS! Sista dag att anmäla/bekräfta deltagande till seni-

orsrier är 31 augusti på tel 16852, e-post: innebandy@idrott.aland.fi eller på www.innebandy.ax

■ **ÅID/Friidrott:** Distriktstävling onsdag 26 augusti: H/D 5000 m, kl. 19.30, WHA, Mariehamn.

■ **ÅID-friidrott:** Åländska skolmästerskapen i friidrott, lördag 5 september, Wiklöf Holding Arena. Samling 11.00, tävlingen startar 11.30. Funktionärerna samlas kl. 10.45. Anmälningar senast torsdag till ÅID:s kansli, tel. 19170, eller e-post: aid.gun@idrott.aland.fi.

■ **ÅID-orientering:** Anmälan till ÅM i stafett lördagen den 29 augusti i Söderlumparby start 11.00, senast i dag tisdag till ÅID:s kansli tfn 19170.

■ **ÅID-orientering:** Anmälan till ÅM-lång/OL-cup 5 i dag tisdag vid Sportkåla i Sund, första start 18.30, senast torsdag 20 augusti till ÅID:s kansli tel. 19170.

■ **ÅID-orientering:** Nyanbommen torsdag 27 augusti vid Sportkåla i Sund, start mellan 18.00-19.00.

■ **ÅMK-folktrace:** Tävlning lördag 11.00, folktrace ute i Vessingsboda. Anmälan görs till amk.folktrace@hotmail.com eller Leif 0407215385. Torsdag 18.00 senast annars dubbel avgift.

Fredlund på efterkälken i kampen om EM-guldet

Fjölårstvåan drog i från ytterligare

MOTORSPORT. Fredrik Fredlund, regerande Europamästare i dragracing, kom på andra plats vid den näst sista EM-serietävlingen i Pro stock bike som kördes i Ungern i helgen.

Vann gjorde tuffaste konkurrenten Ulf Ögge som nu inför den kommande och avgörande tävlingen har ett gyllene läge att ta hem titeln.

På efterkälken. Fredrik Fredlunds jakt på en ny EM-titel fortsätter i Santa Pod om knappt tre veckor, men det ser aningen dystert ut för ålänningen. Fjölårstvåan Ulf Ögge från Sverige kopplade nämligen ett litet stadigare grepp om förstaplatsen i sammandraget efter segern i deltävlingen i Ungern i helgen.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Pro stock bike-föraren Fredrik Fredlund tappade poäng mot svenske Ulf Ögge i den näst sista EM-deltävlingen som kördes i ungerska Kunmadaras i helgen. Ögge drygade därmed ut sin ledning i EM-serien och ligger femton poäng före efter fyra körda tävlingar av totalt fem stycken.

– Jag visste att Ögge skulle bli svår i år. Han har material till att åka fort så det har aldrig varit en fråga om han skulle ligga bra till utan snarare när, säger Fredlund.

Justerat på tävling

För Fredlund har säsongen inte riktigt flutit på lika bra i år som i fjol. Med få möjligheter att träna under säsongen har han haft det svårt att få till de justeringar som krävs för att toppa på tävling eftersom han istället har tvingats prova sig fram under just tävlingarna. Men så i helgen började allt slutligen falla på plats.

– Jag är nöjd med resultatet i helgen för det var egentligen först nu jag fick starten bättre och det strulade inte med kopplingen som det gjort tidigare, säger han.

Avgörs om tre veckor

Men trots att det gick bättre för Fredlund på den snabba betongbanan i Ungern jämfört med de tidigare deltävlingarna på asfalt så tappade

han alltså tio poäng mot Ögge. Chanserna för Fredlund att försvara EM-guldet från i fjol minskade därmed, men än är det inte helt kört. Det är först på Santa Pod i England den 12:e till 14:e september som det avgörs.

– Det är en bana jag känner väl så mina förhoppningar är att vara kvaletta och att sedan vinna tävlingen. Men för att jag fortfarande ska ha chans på guldet måste Ögge samtidigt åka ut i ett tidigt skede, säger Fredlund.

Att komma tvåa är alltså inget alternativ för Fredlund som vill försvara EM-titeln från i fjol.

– På Santa Pod är det allt eller inget som gäller. Då är det en första plats jag kör för.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Lyckad tävling. Det blev seger i dressyrklassen i Barbacka-cup i helgen för Sandra Melander och hästen Hokus Pokus.
Foto: PRIVAT

Cia & Snövit bäst i Barbacka-cup

■ **HÄSTSPORT.** Cia Langebro på Snövit vann Barbacka-cup på ridklubben Sleipner i söndags. Ekipaget

vann hoppningen och kom på andra plats i dressyren som vanns av Sandra Melander på Hokus Pokus. (mn)

HÄSTSPORT

RK SLEIPNER BARBACKA CUP 23.8
Arets Barbacka cup-vinnare 2009: Cia Langebro - Snövit
RESULTAT KLASS 1 HOPPNING
1) Cia Langebro, Snövit, 123.5p, 2) Viola Fyrvall, Vanessa, 121p 3) Josephine Berg, Zack, 116.5p 4) Elise Åkerblom, Mel Mamai, 107.5p 5) Rebecca Shafranov, Brolötens Kingstone, 105.5p 6) Evelina Schåman, Hagens Arrow, 105p 7) Elvira Jansson, Ivory, 105p 8) Sandra Melander, Hokus Pokus, 104p 9) Erica Carlsson, Sentinel, 101.5p 10) Jessica Sjölander, Beeziés Cloud, 97p 11) Malin Mattsson, Samson, 95.5p

RESULTAT KLASS 2 DRESSYR

1) Sandra Melander, Hokus Pokus, 185p, 68.5%, 2) Cia Langebro, Snövit, 183, 67.8, 3) Emelie Tapio, Koitmäen Hans, 178, 65.9, 4) Viola Fyrvall, Vanessa, 177, 65.6, 5) Vilma Schönberg, Vanessa, 174, 64.4, 6) Eva Hagelberg, Alice, 174, 64.4, 7) Lisa Holmström, Tollenaers Rico, 171, 63.3, 8) Jessica Sjölander, Beeziés Cloud, 164, 60.7, 9) Elise Åkerblom, Mel Mamai, 163, 60.410) Victoria Adamcz, Houdini, 160, 59.3, 11) Rebecca Shafranov, Brolötens Kingstone, 158p, 57.8, 12) Elvira Jansson, Ivory, 154, 57.0, 13) Josephine Berg, Zack, 152, 56.3

RIKSNYTT

Svårt att ersätta skogsindustrin

Det kommer att ta länge att uppfylla nedmonteringen av skogsbolag på gamla fabriksorter.

Enligt arbetsmarknadsrådet Jarmo Palm vid Arbets- och näringsministeriet har man hittills lyckats ganska väl med att skapa nya, ersättande arbetstillfällen, men på grund av recessionen har situationen försvårats.

–I framtiden blir det säkert svårare än förr att skapa nya arbetstillfällen, säger Palm.

Detta syns till exempel i Kaskö. Det var ett hårt slag för staden med 1.500 invånare då Metsä-Botnias fabrik lades ned i början av året. Kaskö har precis som många andra kommuner klassats som ett område för plötslig strukturomvandling 2009–2010, men enligt stadsdirektör Marlene Svens behövs mera stöd.

– Vi behöver fort ersättande arbetsplatser, men inget nytt har hittills kommit i stället, säger Svens.

Svens är rädd för att stadens arbetslöshet fortsätter att stiga på hösten då de sista arbetstagarna lämnar fabriksområdet.

Unga ligger bäst till

Det har rensats friskt inom skogsindustrin redan länge. Från det att UPM lade ned sin fabrik i Voikkaa 2006 började ett skred där arbetstagare inom skogsindustrin och fabriksorter upprepade gånger frestas hårt.

Ett drygt år efter att fabriken i Voikkaa stängts gjordes en undersökning bland de tidigare fabriksarbetarna. Äldre pappersarbetare har haft det hårdaste ödet – de som inte hade hittat nytt jobb men som inte heller kommit in i pensionslussen.

– Unga och sådana som är intresserade av att utbilda sig ligger bäst till. Framst är det just till åren komna personer

Tillväxten dröjer. Finländska orter som byggt upp kring skogsindustrin måste nu hitta på nya inkomstkällor.
Foto: ERKKI SANTAMALA

med lägre utbildningsnivå som blivit arbetslösa, säger Palm.

En stor del av dem som blivit uppsagda har blivit tvungna att byta bransch. I Kemijärvi uppskattar staden att ungefär 50 personer är arbetslösa av de 200 anställda som blev utan jobb då Stora Enso lade ned sin massafabrik i staden.

– Man måste förstås komma ihåg var folk har fått nytt jobb. En del är resejobb, många utbildar sig till helt nya uppgifter, säger Kemijärvis näringschef Jari Luoma-Aho.

Google-central

En del av orterna har lyckats locka ny företagareksamhet. Till exempel placerar sökmotorföretaget Google en datacentral den gamla fabriksbyggnaden i Summa i Fredrikshamn. Det finns också nya företag på UPM:s fabriksområde i Kajana.

Enligt Kajanalands utvecklingschef Jorma Teittinen har det gått bättre för Kajana än befarat. Över 500 människor

Fakta/Skogsindustrin

- Enligt Skogsindustrin rf har det som mest funnits 29 pappersfabriker i Finland, detta på 1970-talet. I dagens läge finns det 25 fabriker. I fjol stängdes bland annat Stora Ensos pappersfabrik i Summa i Fredrikshamn och UPM:s pappersfabrik i Kajana.
- På 1970-talet fanns det 18 massafabriker, i dag är antalet 15. Senast lade Metsä-Botnia ned sin massafabrik i Kaskö i början av året.
- Stora Enso ska dessutom lägga ned Sunila massafabrik i Kotka nästa år. Också fabriken i Varkaus hotas av nedläggning.
- Produktionen har minskats och lagts ned på många sätt: tillfälligt och bestående, enskilda maskiner, linjer, produktionsbyggnader, delområden eller fabriksområden.
- Skogsbolagen har också sagt upp och permitterat omfattande på sina sågverk. På onsdagen meddelade Stora Enso att bolaget lägger ned sitt sågverk i Tolkis i Borgå.
- Pellervo ekonomiska forskningsinstitut uppskattar att arbetstillfällena inom skogsindustrin minskat med långt över 10.000 under detta årtionde. Fabriken påverkar sysselsättningen också indirekt via till exempel underleverantörer. (FNB)

miste jobbet, av dem är 120 arbetslösa arbetssökande. Största delen av de sparkade utbildar sig eller har bytt bransch.

Jarmo Palm vid Arbets- och näringsministeriet befarar

att pressen på skogsindustrin fortsätter.

– Den traditionella skogsindustrin i Finland kommer säkert att vara mycket mindre i framtiden än i dagens läge, säger Palm. (FNB)

Förbindelsebåtar blir gratis

Förbindelsebåtstrafiken i skärgården i riket blir avgiftsfri från och med månadsskiftet. Kommunikationsministeriets förordning gäller såväl Sjöfartsverkets som Vägförvaltningens färjor.

Vägförvaltningens färjor har varit avgiftsfria för alla redan tidigare, medan endast personer som varit fast bosatta i skärgården fått använda Sjöfartsverkets färjor gratis. Enligt skärgårdsagen bör fast skärgårdsbosättning ha kom-

munikationer till hyfsat pris eller gratis.

– Ett långvarigt SFP-mål och en av de viktigaste rättvisefrågorna i skärgården fick i dag en lycklig lösning. Förbindelsebåtarna och de gula landsvägsfärjorna är vägar över vatten och helt avgörande för skärgårdens livskraft. Sådan trafik måste vara avgiftsfri,

kommenterade Svenska folkpartiets ordförande Stefan Wallin i ett pressmeddelande.

I och med ändringen går staten miste om ungefär 365.000 euro i biljettintäkt årligen. En del rutten kan bli omprövade efter att avgifterna försvunnit. En del av trafiken har skötts av privata transportörer, stödda av Sjöfartsverket. (FNB)

Ekonomi

Affärskedjor håller jämn prisnivå inom i Europa

HELSINGFORS. Det lönar sig inte för finländare som är ute och reser i Europa att shoppa kläder i affärskedjor som också finns i Finland, åtminstone inte om man bara ser på priset. Konsumenteuropa har jämfört priser i olika länder och kommit fram till att vissa produkter kostar ungefär lika mycket oberoende av var man köper dem.

Det man jämförde var produkter som säljs av Zara, H & M, C & A och Body Shop i 27 länder. Priserna på tre herr- och tre damprodukter i varje

kedja sattes under lupp.

Jämförelsen visar att pris skillnaderna är rätt så små. Till exempel ev vit t-skjorta för män på H & M kostar 7,90 euro i Finland, Österrike och Slovenien, och fem cent mer i Irland.

Undantaget var Portugal. Där såldes alla produkterna som jämfördes för lägre priser än i övriga Europa. Till exempel jeans från Zara eller H & M kostade i snitt tio euro mindre och kosmetikaprodukter i snitt tre euro mindre än i de övriga länderna.

– Det här stärker den allmänna uppfattningen om att Portugal fortfarande är ett

billigt land, säger Leena Lindström, direktör för Konsumenteuropa i Finland.

Dyrast i Norden

Det är i Norden shoppandet tär mest på budgeten. Jämförelsen visar nämligen att de dyraste länderna är Danmark, Norge, Finland och Sverige.

– Det vi lade märke till var att H & M-produkterna var lite billigare i Sverige än i de övriga nordiska länderna, påpekar Lindström.

Hon säger att prisjämförelsen dock ingalunda berättar hela sanningen om prisnivån i länderna. Trots att en enskild produkt kostar mindre än i ett

annat land betyder det inte att landet i fråga även i övrigt skulle vara billigare.

– Många butiker märker ut priset i olika länder på sina prislappar. Det kunde kanske ha varit mer intressant att kontrollera om uppgifterna stämmer med vad man i verkligheten betalar för produkten, funderar Lindström.

Konsumenteuropa gjorde sin jämförelse i våras. Resultatet påverkades av att alla kedjor inte finns i alla länder. Dessutom kan utbudet variera från land till land så att alla produkter man jämförde inte alltid fanns till salu. (FNB)

Fråga om fiskfoder

■ **Rosita Broström**, verksamhetsledare för Ålands Fiskodlarförning, säger i en artikel i N.Å. torsdag 20.8 att man kanske skulle använda östersjöfisk som råvara i

fiskodret. Min fråga till RB är: Hur många procent fisk innehåller fiskodret i dag?

Frågar gör:
f.d. yrkesfiskare
Viking Sundblom.

Telefonkatalog på nätet www.nyan.ax

► UTHYRES

Uthyres lägenhet

2 rum + kokvrå 54m²
Neptunigatan
520€/månad
Tel. 0457 342 4566

Ring och tipsa
0457-313 4444

► KUNGÖRELSER

LANTMÄTERIVERKET - FAKTA OM LANDET

KUNGÖRELSE

För handläggning av nedannämnd fastighetsförvärfning och i samband därmed eventuell rågång hålls efternämnda sammanträde i följande kommuner. Till detta sammanträde kallas sakägare och rågrannar samt innehavare av servituts, arrende och annan nyttjanderätt. Sakägares frånvaro utgör dock inget hinder för verkställandet av förvärfningarna.

ECKERÖ

Torsdagen 3.9.2009 kl. 15.00 på kommunkansliet i Eckerö, vilken gäller inlösen av samfällid tillandning av enheten 43-401-876-1 och överföring till Norrgård 2:5 i Björnhufvud by. Sökanden framlidne Ole Nordin. Fnr 2003-893767.

SUND

Onsdagen 9.9.2009 kl. 13.00 på förrättningsstället i Brändbolstad, vilken gäller styckning på Grannas 2:16 och inlösen av samfällid tillandning av enheten 771-404-876-3 och ev. behandling av vägrätt i Brändbolstad by. Sökanden Patrik och Sabina Teräs. Fnr 2007-242696.

SALTVIK

Torsdagen 10.9.2009 kl. 9.00 på kommunkansliet i Näs, vilken gäller inlösen av samfällid tillandning av enheten 736-430-876-1 och överföring till bl.a. Södergård 1:50, Djupdal 2:31 och Mellanvik 2:29 i Toböle by. Sökanden Jan Hamnström och Göran Mattsson. Fnr 2008-297163.

Samma tid och plats som ovan, vilken gäller styckning på Brännholmen 2:48 och inlösen av tillandning av enheten 736-430-876-1 och överföring till bl.a. Brännholmen 2:48 och till M601 och ev. behandling av vägrätt i Toböle by. Sökandena Lotta Marshall och Pia Hackzell. Fnr 2008-287781.

Torsdagen 10.9.2009 kl. 14.00 på förrättningsstället i Rangsbysby, vilken gäller inlösen av tillandning av enheten 736-423-876-1 och överföring till Hummelgården 2:35 i Rangsbysby. Sökanden Ronny Jägerström. Fnr 2008-297208.

FINSTRÖM

Måndagen 14.9.2009 kl. 11.00 på förrättningsstället i Westanträsk, vilken gäller inlösen av samfällid tillandning av enheten 60-876-3-0 (smf., för Bartsgården, Prästgården, Pålshöle och Torrholstad) och överföring till Solnäs 1:36 i Westanträsk by. Sökanden Jesper Blomsterlund. Fnr 2009-304801.

Måndagen 14.9.2009 kl. 12.00 på förrättningsstället i Torrholstad, vilken gäller inlösen av samfällid tillandning av enheten 60-876-3-0 (smf., för Bartsgården, Prästgården, Pålshöle och Torrholstad) och överföring till bl.a. Rosenskär 2:29 i Torrholstad by. Sökanden Gunnar Andersson och ev. Jens Berglund m.fl. Fnr 2009-320315.

GETA

Torsdagen 17.9.2009 kl. 11.30 med samling invid kommunkansliet, vilken gäller fastighetsbestämning med stöd av 101 § FBL, vilken baserar sig på HD beslut givet den 3.10.2005 Nr 2357 till den del som det område som avskiltats som samfällid vid 4.12.1867 fastställt storskifte nr 3775 räknats till Vestergård 1:5 i Finnö by. 2009-308322.

Samma plats och tid som ovan behandlas återtagandet inlösenförvärfning nr 2006-181748 enl. 61 § FBL gällande Vestergård 1:5 och ovannämnda område i Finnö by. Fnr 2006-181748.

Torsdagen 17.9.2009 kl. 14.30 med samling invid kommunkansliet, vilken gäller inlösen av tillandning av enheten 65-404-876-1 och ev. inlösen smf. Varvsplan 878:3 och överföring till Furuviik 1:2 och i samband därmed ev. reglering av vägrätt m.m. i Finnö by. Sökanden Bert Hellman. Fnr 2007-218353.

Samma tid och plats som ovan styckning på Furuviik 1:2 och överföring till Lärkrädsbacken 3:44 och inlösen av tillandning av enheten 65-404-876-1 i Finnö by och av enheten 65-415-876-1 i Westerbeta by. Sökanden Gunilla Wiklund. Fnr 2008-273737.

Mariehamn den 24.8.2009
Egentliga Finlands Lantmäteribyrå/ÅLAND
Förrättningsingenjör Nils-Erik Bäckblom. Tel. 040 868 6414

Misshushållning med landskapsmedel

■ **Landskapet** står inför stora prövningar om man ska klara underskottet i sin ekonomi. Det står klart att man måste skära även i verksamheter och tjänster.

"Osthyvelsprincipen", det vill säga att dra ner jämnt över hela fältet, räcker inte denna gång. Klarar den här landskapsregeringen verkligen av detta?

Man hoppas att hälso- och sjukvård, skola (med vissa undantag) och omsorg inte ska drabbas mer än nödvändigt. Däremot finns det en hel del att se över i landskapets allmänna förvaltning, som borde bantas både på kort och på längre sikt. Särskilt gäller det tjänster högre upp i hierarkin. Låt oss ta några exempel från förvaltningens topp.

På kansliavdelningen inrättade man så sent som i fjol en tjänst som personalchef. Därmed har allmänna förvaltningen två personalchefer. Avtalschefen sköter nämligen också personalchefsärenden.

Och löneklassen A 28 är, låt vara att den nuvarande innehavaren är duktig, på tok för mycket med hänsyn till arbetets svårighetsgrad. Det kan jag gå i godo för efter att i nästan 27 år ha haft hand om samtliga personalärenden vid landskapsregeringen. Vid enheten i fråga finns sedan tidigare en personalsekreterare (A 24).

Och man fortsätter att "gå på i ullstrumporna" som om ingenting hade hänt. Landskapsregeringen vill förstärka informationsidan genom att anställa en kommuni-

Självstyrelsegården. "Däremot finns det en hel del att se över i landskapets allmänna förvaltning, som borde bantas både på kort och på längre sikt." skriver insändarskrivbenten.

Foto: ANDREAS DIENERT

tionschef. Förslaget ingår i årets första tilläggsbudget (!). Löneklass A 26.

Tjänsten som administrationschef (A 27) vid samma avdelning blev ledig genom "naturlig avgång". Den vill landskapsregeringen nästa år ombilda till en tjänst som "chefsjurist". När man ändå lediganslår tjänsten är man så ivrig, att den redan officiellt benämns "administrationschef/chefsjurist" (i strid mot inrättandebeslutet).

Den nya tjänsten kommer sannolikt att placeras i högre löneklass. Och visst borde man höja kompetensvillkoren också (jur. lic.) för denna chefsjurist, eller hur?

Men varför anslå den ledig nu? Den som utses, måste ju omplaceras, i första hand just i den nya tjänsten, som kanske inrättas redan 1.3.2010!

De tre exemplen gäller alla kansliavdelningen. Är förvaltningsschefen alltså i färd

med att bygga upp en mäktig (och välavlönad) stab kring sig själv?

Det här ser jag som en misshushållning med allmänna medel. Flera exempel kunde nämnas men de får anstå denna gång. Men frågan är alltså om det alls finns en krismedvetenhet? Eller handlar det bara om en oförmåga och bristande mod att vidta åtgärder?

Jörgen Erlund
Godby

Större risk med sämre service

■ **Att** recessionen också skulle drabba Åland behöver man väl inte vara någon större analytiker för att vara medveten om. När samhället skall spara uppstår alltid frågeställningar vilka sektorer som skall drabbas. Visst rör det sig mycket om pengar men en faktor som absolut inte heller får förbises är effektiviteten, ett fenomen som det är lätt att glömma när allt går bra det gäller nog både den samhällsliga och den privata sektorn.

I senaste upplagan av Nya Åland fokuseras sjukvården i skärgården och dess jourverksamhet. Ett av naturliga orsaker känsligt område, speciellt för de som tidigare

drabbats av sjukdomar. Så länge man inte varit utsatt har man inte samma förståelse. I humanitetens namn borde det inte vara så men det är ett kallt faktum, jag talar av egen erfarenhet. Från tidigare har jag skräckupplevelser beträffande ÅHS agerande när det gäller helikoptertransporterna. Situationen har väl förbättrats i varje fall när det är goda väderleksförhållanden.

Om man nu går in för att kraftigt dra ner hälsovårdens jourverksamhet kommer riskerna att accentueras. Dels gäller det vård på plats och bedömningar av en uppkommen situationen och framför allt gäller

det att erbjuda transport. Den nya modellen skulle bygga på att patienten, som sannolikt är ur funktion i en sådan situation eller de anhöriga skall argumentera med akuten vid sjukhuset i Mariehamn.

Att erbjuda transport vid svåra väderleksförhållanden eller att använda Super Puman från Åbo har redan nu haft en mycket hög tröskel. I fortsättningen kan det alternativet i praktiken räknas bort. För den som inte vet är det en fråga som avgörs i Mariehamn.

Attityderna hos personalen varierar säkert, men av erfarenhet vet jag att det förekommer att man

motsätter sig transport även vid svåra fall, det är verkligheten, de allmänna målsättningarna som man talar om i offentligheten förtäljer förstås inte detta.

Jag tycker verkligen synd om de som inte äger förmågan att argumentera de kommer att vara illa ute.

Att spara kommer säkert att vara nödvändigt men drar man ner jourverksamheten som är en grundläggande faktor inom sjukvården måste det betyda att det råder en så stark ekonomisk kris att man är beredd att ge avkall på det djupaste värde vi har nämligen människolivets värdering.

Olof Öström
Brändö

Är mitt surfande privat?

■ **Kan man vara** säker på att Ålcoms personal inte talar om för hela Åland vart man surfar.

Det har jag undrat ända sedan jag vid chatten på deras hemsida fick reda på att Ålcom ser allt som man gör på nätet. Tillhör inte det kundens privatliv vad man gör och vilka sidor man går in på?

Jag tänker inte nämna den anställda vid Ålcom med namn i media men det känns lite otryggt detta att ni ser vad jag går in på, tror inte någon kund vill att ni skall veta vart man går på internet. eller vad tro ni?

Hoppas Ålcom vill svara på detta.

Rädd bredbandskund

Affärsutvecklare **Hasse Holmström** på Ålcom svarar:

Lyckligtvis rör det sig om ett missförstånd som uppstod när kunden testade betaversioken av vår nya support-chat. Den enda information om dig som vi kan se i supportchatten är teknisk information såsom operativsystem, webbläsarversion, etc. Den

information vill vi ha för att lättare kunna lösa kundens supportärende, och den innehåller vare sig personuppgifter eller uppgifter på vart du surfar.

Den personliga integriteten på internet är av stor vikt för Ålcom och vi lämnar aldrig ut information om dig till någon, annat än efter domstolsbeslut.

Red.

” De som kör 70 på 90-väg kör även 70 på 50-väg. MESSARE

debatt

Många frågor om Föglötunneln (2)

■ **Ekonomiska kalkyler** kan göras på många sätt. Att påstå att man kan betala en tunnelinvestering utan att behöva ta hänsyn till räntekostnader är dock ganska härresande.

Menar politiker och ekonomiansvariga tjänstemän verkligen att man kan ta dessa pengar direkt ur den krympande klumpsumman? Samtidigt talas det om en privat investering i tunnelprojektet. Då kommer det direkt in en räntekostnad.

Hur man än räknar finns det alltid räntor med i bilden. Om det är så att LR har de 60 eller 100 miljonerna eller vad det nu kostar, på ett bankkonto så förlorar man räntan när man tar ut dem. Det är också en kostnad som skall tas med i kalkylen.

Tre procent ränta på 100 miljoner är tre miljoner. Lägg till den antagna driftskostnaden på 0,5 miljoner och vi är uppe i 3,5 miljoner eller lika mycket som färjetrafiken kostar!

Det är helt riktigt som Husell påstår att tunnlar behöver större uppraderingar eller reparationer då och då. I vintras var tåg tunnelnarna på sträckan Katrineholm - Norrköping i Sverige avstängda flera månader för en totalrenovering.

Behovet av underhåll och reparationer är sannolikt mycket större för en undervattentunnel.

Jag har ingen uppfattning av om det blir billigare att bygga en tunnel i form av gjutna betongsektioner. Den metoden tillämpades för övrigt vid bygget av tunneln i Öresundsförbindelsen. Med den metoden krävs dock en jämn botten att lägga sektionerna på.

Frågan är hur botten ser ut i Föglöfjärden. Det kan bli mycket omfattande undervattensarbeten, sprängningar och muddringar för att skapa en bädd för en sådan tunnel.

4 Norrköping TIP

Tågtrafiken stoppad mellan Katrineholm och Norrköping

1 augusti stängs tågtrafiken mellan Norrköping och Katrineholm av helt och hållet. Anledningen är att Graversfors-tunneln strax norr om Åby ska renoveras mellan vecka 34 och 39.

Publicerad 27 maj 2009 20:20

Tunneln byggdes på 60-talet och är i dag i dåligt skick. Bussar ersätter eller så leds tågtrafiken om.

Renovering. "I vintras var tåg tunnelnarna på sträckan Katrineholm - Norrköping i Sverige avstängda flera månader för en totalrenovering." skriver insändarskribenten.

Miljön är en annan viktig fråga. Att dagens färjetrafik genererar stora mängder CO2 borde inte vara något hållbart argument för en tunnel. En miljömedveten regering, som aktivt arbetar för hållbar utveckling, har naturligtvis en plan färdig för övergång till miljövänliga bränslen på färjorna - eller???

Här finns det anledning att ta efter Norge och införa färjor med gasdrift. Det borde inte vara omöjligt att inom rimlig tid kunna köra dem på lokalt producerad biogas.

Däremot är det helt säkert att ett tunnelbygge kommer att medföra mycket stor miljöpåverkan. Omkring 250.000 kubikmeter sten skall lagras på ett fyra hektar stort område. Det innebär ett ungefär 6 meter högt stenberg.

Men den totala mängden sprängsten kommer att bli minst den dubbla. Vilka utsläpp kommer tunnelbygget att generera? Värdefull natur kommer att förstöras vid bygget av nya vägar. Ätminstone på Lemland

är känsliga våtmarker i farozonen. Vilka Föglöbor måste släppa till sina marker för nya vägar och nytt färjefäste?

Övriga frågor som kan ställas är varför LR och **Runar Karlsson** inte velat presentera hela planen. Man smyger med totalkostnaderna, man vill genomföra sprängningar och borrningar i smyg och helt olagligt. Runar Karlsson säger i ett uttalande att det varit ett misstag att inte gå ut öppet. Det håller jag med om men frågan är om det inte varit avsiktligt?

Men i ett demokratiskt samhälle bär man sig inte åt så. Varför vill man till varje (låg)pris driva genom att det skall byggas en tunnel? Är det för att det skall vara något stort och spektakulärt? En variant av kommunistledarnas monumentalbyggnader?

Kommer bättre kommunikationer = vägar att vara positivt för samhällsutvecklingen i skärgården? I den svenska

glesbygden har det inte förhindrat utflyttningen. Kommer affär och skola att bli kvar på Föglö? Kommer en tunnel att leda folk till Föglö eller kommer den att leda folk därifrån?

Runar Karlsson säger att han inte vill bygga en tunnel för sommarboende. Är det då inte bättre att satsa på en genuin skärgårdsmiljö, som kan locka turister och bättre anläggningar och aktiviteter för turister? Idag är det få turister som hittar ut till skärgården. Genom alla passagerarbåtar och sjöbussar är Stockholms skärgård betydligt mer tillgänglig än den Äländ ska. Kanske något att fundera på?

Idag är det kris inom sjukvården. ÄHS måste spara tre miljoner. Är det då vettigt att lägga ut en miljon till på tunnelundersökningar? Vore det inte bättre att ge den miljonen till ÄHS?

Jan Grönstrand

Fotnot. Första delen av insändaren publicerades i måndagens Nya Äländ.

Lemland – gulligull reportage

■ **Beskrivningen** av "Schlaraffenlandet" Lemland hade med fördel kunnat utökas med en beskrivning av motsättningarna mellan Järsö/Nåtö och "riket" Lemland.

Hur Lemland i årtal sugit ur skatteintäkterna från Järsö/Nåtö för att bygga upp den kommunala servicen i övriga Lemland. Hur Järsö/Nåtö-bornas behov alltid fått sämsta prioritet. Hur Lemland med fullt allvar ansåg att Järsö/Nåtö-barnen kunde gå i Söderby i skola i stället för Mariehamn.

Hur Lemland ansåg att det inte behövdes kommunalvägar på Järsö/Nåtö. Hur Lemland

ansåg att det inte förelåg behov av barndagvård på Järsö/Nåtö när övriga Lemland inte hade det (kan barnen i Lemland vårdas i hemmen skall väl de fina fruarna i Järsö/Nåtö kunna ta hand om sina egna ungar).

Hur Lemland inte ansåg att färsvattenfrågan behövde lösas på Järsö/Nåtö när till exempel Flaka inte hade vattenledning. Hur Lemland ansåg att avloppsfrågan på Järsö/Nåtö var för dyr för kommunen att ordna. Hur kommunen ansåg att ett fiberkabelnät på Järsö/Nåtö var onödigt men kabelnätet i Söderby nödvändigt. Hur

kommunen nonchalerar kommuninnevärdarna i Järsö/Nåtö till den grad att blott rättsliga åtgärder får kommunen att uppfylla sina förpliktelser.

Hur en överväldigande majoritet av innevärdarna i Järsö/Nåtö, trötta på kommunens bristande intresse för området, röstade för en anslutning till Mariehamn men det "övriga" Lemland vägrar släppa sin guldkalv. Och så vidare i det oändliga.

Det minsta Lemland är skyldigt att redovisa för innevärdarna i Järsö/Nåtö är hur mycket kommunalskatt kommunen

uppburit i området under de senaste 10 åren och hur mycket kommunen direkt investerat i kommunalteknik i området under motsvarande tid?

Samt ett ärligt svar – är Lemland berett att avstå Järsö/Nåtö till Mariehamn om majoriteten av innevärdarna önskar det? Det är speciellt intressant eftersom De Obundna har makten i Lemland och förfäktar på landskapsplan att älämningsarna själva skall få besluta om sin framtid!

Johan Dahlman

Som inte kommer att flytta till Sveagården/De Gamlas Hem när det är dags

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ De som kör 70 på 90-väg kör även 70 på 50-väg. **040.**

■ Det verkar som åländsk massmedias existens helt är beroende av hur de slickar sina majoritetsägare där bak. **040.**

■ Trafikavdelningens tjänstemän flyttar till Godby... Flyttar Runar och Niklas K också? **040.**

■ Jag lades in på sjukhuset för knappt en vecka sedan. Kom hem på söndag. Vilken underbar vård vi har här - och vilken underbar personal! Stort tack och kramar i massor till personalen på kirurgiska avdelningen! Jag tackar samtidigt min trevliga och rara rumskamrat, Kaptensfrun! Tack för trevligt sällskap! Vistelsen skulle ha varit mycket tråkigare utan Dig! Trevlig fortsättning och krya på Dig! Hälsar **Damen på fönstersängens.**

■ Blir så ledsen när jag får se att polisen burar in en ung kille. Att de tar förgivet att det var han som hade gjort illa. Jag vet att han inte hade gjort det! Han försökte bara få några killar att förstå att han också har rätt att leva och bo här utan att hånas, fast han är mörkhyad. H. en **ledsen mamma.**

■ Stort tack till polisen som kom snabbt söndag natt! **Ensamma mamman i Strandnäs.**

■ ÄHS spara! Sluta operera in pace-makers på såna som fyllt 90år. **050.**

■ Åhs spara! Förekommer luftfakturor även här? Tror någon verkligen att svindleriet på Vasa sjukhus enbart förekom, förekommer där? **050.**

■ Behöver jag se upp fortfarande? **Annikka.**

■ Du 90 körare på 70-väg! Lämna in körkortet och ta taxi! **050.**

■ Dom "kloka" säger att man ska dricka 1-2 liter vatten om dan. **0457.**

■ Är det någon som sett vår katt Gustav? Ser exakt ut som katten gustav orange långhårig. Försvann i torsdags från gesällgatan i stan. **040.**

■ Varför klaga på dom som kör 60-70? När man kan köra 40-50 och njuta av Ålands vackra natur? Fortsätt klaga så ska jag gå till vägverket och säga till att sätta upp 50 skyltar över allt... Mvh **professor M.J.M Professor i sociologi.**

■ Varför kör så många 14-åringar moped på gång- och cykelbanorna? **Påkörd.**

■ Världens största glasfiberbåt? I meter, BRT eller prislapp? **PVC.**

■ Är det faktiskt miljövänligt att ha all vägbelysning igång i strandnäs mitt på dagen när solen skiner för fullt? **0457.**

■ Jag hoppas att pappa kommer snart! Jag saknar dig pappa! <3 **045.**

Dagens MMS-bild

Har någon sett Gustav? Borta sen torsdag. 0405718326.

NYANS ROS

...till kyrkoherde **Tomi Tornberg** för den tänkvärda predikan i radiogudstjänsten från Sottunga. Rosar gör **Sommarsottungabo.**

...till före detta skolkamraten **Gunnel Englund-Rosenblad** i Kumlingeby för att du upplät ditt vackra hem med rågat kaffebord vid vårt 60-åriga skolkamratsjubileum lördagen den 22 augusti. Det blev en lyckad minnesdag för alla oss som var med. Rosar gör vi genom **Mårten, Gösta och Börje.**

...till storkräfftiskare **Fjalor Eklund.** Med rykande varma kräftor, små men naggande goda, överraskade du vid Långsjöns strand. Tack för det! Rosar gör **Sven-Erik "Stor-trut".**

...och tack **Rosenblad, Mp, Chip-sen Williams, Eckerö och Birka line** för alla fina gåvor ni gav för att höja stämningen på vårt (Ålands trädgårdsförening) 5-årsjubileum. Tack till **medlemmarna** som ställde upp för att göra festen till det vad den blev. Med lustfyllt hjärta glädjer jag mig åt den fina fest som blev av. Tackar gör **Carita.**

...till teamchef **Rolf Skaglund** för ett (k)lyftigt jobb i Östra Finland. Tack till assistenten **Signe** med matte **Karin** för effektivt grävande. **Amppi** rosar.

...till **Lotta och Roland Jägerström**, som skjutsade oss på husmorssemester till Breholm i Lördags! Tack även till **våra gäbbar** som stanna hemma och pysslade om barnen, så vi fick njuta lite :-). Kramar från **Erica, Jill, Heidi och Ramona.**

...till **Rannvä och Lennart** som tack för kantarellerna. Rosar gör **Inga-Britt och Mari-Ann.**

HÄLGE

ZITS

” Klädsammast är alltid att vara underdog och uppleva att man är i fel klass eller i en dålig klass eller på annat sätt missgynnad. PIA INGSTRÖM I KULTURBLOGGEN PÅ WWW.HBL.FI

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Mitt i allt

Nina Fellman

Tid är värd det man vill

Gränden där jag bor är vi inget vidare på trädgårdsskötsel. Vi är bra på att laga barn och mat, men när det gäller rabatter tycks alla drabbas av blott sporadiska ryck av aktivitet.

Bäst ställt är det högst upp i gränden, med nybyggt hus, nyanlagd gräsmatta och trädgårdsintresserade svärföräldrar som kommer från Österbotten varje år. Det blir inte många minuters paus där inte.

I mittersta huset regerar jag i rabatten, och jag kan dessvärre inte se skillnad mellan ogräs och blommor. På våren rycker jag energiskt upp en massa saker, men det är inget som garanterar att det är just blommorna som blir kvar.

Allt ser riktigt fint ut till någon gång i juni när lupinerna blommar kvar. Sedan blir det alltid en hopsnärjd massa av, ja, jag vet inte vad. Gräset blir väl klippt, men på ett högst personligt sätt.

I år har vi till exempel en rundel mitt på gräsmattan där vi inte klippt alls sedan i maj. En son tyckte det skulle bli snyggt, så då blev det så.

Grannarna längst ner mot vägen har renoverat i ett år. Rabatterna och gräset har inte haft högsta prioritet. Något säger mig att det så småningom blir en mycket fin och personlig trädgård, men knappast så mycket kantbårder.

Grändens mest maniska pedant har gripit sig an sin trädgård med sedvanlig grundlighet. Det som är gjort är gjort från grunden, men ibland kommer andra projekt i vägen som ska göras lika grundligt. Allt blir inte färdigt precis med en gång, så det finns en och annan krater som väntar på fyllning, och ett och annat träd som väntar på sin grop i livet.

I huset mitt emot mitt har förra årets storrenovering gett plats åt en mycket avundsvärd slät och tätt bevuxen gräsmatta, men där satsar småbarnsföräldrarna på lättskött och krukor. Ingen visningsträdgård alltså.

Med andra ord, våra gårdar, rabatter och buskar är som gjorda för det liv vi alla lever, i vårt nutida barnrike. Ingen enda rabatt där ett barn inte får plocka en bukett. Ingen enda yta där man inte kan prova sin nya cykel. Inga buskar med dyrbara bär, bara sådana vars skörd ska rakt in i munnen.

När jag ser riktigt fina trädgårdar tänker jag alltid – oj, vilket jobb. Vilken enorm kunskap som krävs för att hålla isär och hålla växtföljd och hålla rätt jord och höjd och mångfald. Vilken fantastisk kreativitet.

Och vilken himla tur att inte jag måste. Ge mig en bra kökskniv bara, och en bunt färska kryddörter, så kan jag vara lycklig i timmar. Ge mig ett recept som kräver komplicerade kryddmalningar innan man ens kommit till basingredienserna, och jag jublar.

När trädgårdsfantasten frågar varför jag kockar en halv dag med något som äts upp på en halv timme, då kan vi bara mötas i ömsesidig klenrognhet. Så mycket jobb för att få en ros att blomma rätt. Så många timmar med hemlagad falafel.

Det är frihet.

Spännande form. Året är 2008. Cellisten Markus Hohti väntar i hallen på att få äntra scenen i ett privat hem i Sund Hulta. Åländska succéer bygger på att arrangörerna är envisa tills deras arrangemang övervunnit både jantelagen och det löjets skimmer som kastas över allt som är nytt. Foto: ANDREAS DIENERT

Ett litet steg i taget bygger stora succéer

För varje stort evenemang som ordnas på Åland gäller det att komma över en inledande känsla av pinsamhet.

Vadå, beachvolley. Här finns väl inga stränder?
Vadå kammarmusik. Vi har väl inga musiker av den kalibern?

Vadå ligafotboll. Vadå opera. Vadå allt som är nytt, oprövat och kan tänkas misslyckas totalt. Vadå saker som tar tid att växa in sig och kännas bekväma.

För de framgångssagor vi sett under de senaste åren, Katrina kammarmusikfestival, Paf Open beachvolley, IFK:s ligasatsning, Röster för Östersjön för att bara nämna några, finns två gemensamma nämnare, viktigare än alla andra. Man måste tro på sitt projekt, och man måste vara utållig.

Visst känns det lite fånigt första gången det transporteras tonvis med certifierad sand ut på Österleden, flaggorna hissas runt den för tillfället uppbyggda arenan och musiken börjar dåna ut över Slemmern.

Lite - ska vi våga tycka att det här är kul ifall nån annan kommer hit och tycker att det är tontigt.

Lite - vi ska väl inte tro att något vi gör blir så märkvärdigt. Det är säkert mycket mera stämning någon annan stans.

Lite - deltagarna är väl vana med mycket häftigare grejer.

Så gisslar vi våra nya idéer med osäkerhet. Det hör inte till att entusiastiskt omfamna det nya. Tvivel ska uttryckas, katastrofscenarier

målas upp så att man egentligen upplevt det värsta redan innan det eventuellt händer.

Det är då visionärerna, entreprenörerna och idékläckarna måste orka, måste hålla ut. Det är där det krävs ett visst mått av fanatism och passion, ett tunnelseende som gör att man varken hör eller ser eller bryr sig om andra saker.

Låt oss titta på två exempel, konsertföreningen Katrina och Paf Open.

Katrina är ett typexempel på hur en liten skara människor genom envishet och kärlek till konsten lyckats inte bara skapa, utan också profilera en konsertserie som börjar få namn om sig att vara en av de bästa. Tidigt i processen engagerades unga violinisten **Tiila Kangas** som konstnärlig ledare, och man har konsekvent byggt upp marknadsföring och profil utgående från hennes goda renommé och kontakter.

Återbetalningen för de musiker som kommit till Åland genom åren har varit ett bemötande utöver det vanliga, en andäktig publik och ett personligt engagemang i allt från skjutsningar till konserter till sena middagar hos föreningens ordförande **Barbro Sundback**.

Förmodligen kommer ingen någonsin att bli rik på kammarmusikfestival på Åland, men redan nu är publiken i växande grad utifrån. Tio år till med Katrina och vi kan ha ett Kuhmo på Åland i augusti.

Paf Open är en annan femma. Här bottnar engagemanget i ömsesidig nytta och möjlighet att tjäna pengar. Beachvolleyn är ett helt igenom kommersiellt arrangemang, upphängt på det faktum att sporten är visuell, snabb och publikvänlig. Den har helt enkelt högt underhållningsvärde, vilket är orsaken till touren och dess sponsorer satsar hårt.

Icke desto mindre krävs tid och tro på projektet för att hamra in hos allmänheten att beachvolley och Åland hör ihop, att det är roligt att komma hit och att Åland kan erbjuda en upplevelse man inte får någon annan stans.

På mottagning på svenska konsulatet var det en hög herre som kläckte förslaget att golv i krisdrabbade Eckerö-hallen delvis skulle täckas med sand. "Åland ska ju bli ett mecka för beachvolley!", var budskapet.

Jaa. Om någon tror på det och jobbar för det och inte ger upp, då är allt möjligt.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag

ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15

KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.

REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax

Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax

Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451

Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print AB,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009

Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonsstorre än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + Ista

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.

Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008:
7.349 ex.

M:HAMN 02.55 L 13.45	ÅBO → 07.00/08.15 → 19.15/20.15	M:HAMN → 13.35 → 00.40 L	M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 18.15/19.30 → 06.10/07.10	M:HAMN → 23.45 → 02.50 L → 13.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15	L = Långnäs		

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bilj.försäljn. ej kan garanteras

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE
Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€ besvarat samtal + alltid lrs/msa)

TALLINK Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
17.45 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 → 04.50 - 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 € besvarat samtal + alltid lrs/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 30.8.2009

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR alla dagar

M:hamn	Kapellskär	Stockholm	Fartyg
07.30	08.30	ca 10.00	Rosella
12.45	14.00	ca 15.30	Rosella
18.30	19.30	ca 21.00	Rosella
12.00	09.00	07.10	Rosella
18.00	15.00	13.10	Rosella
23.00	20.00	18.10	Rosella

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Aven buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.
Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
09.55 M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00
03.20 L	20.10

Åland-Finland dagligen

ÅLAND	ÅBO/H:FORS
03.30 L	07.35 Åbo
14.25 M	19.50 Åbo
23.45 M	10.00 Hel
14.10 M	08.45 Åbo
01.00 L	21.00 Åbo
04.25 M	17.30 Hel

M= Mariehamn L = Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

Turlista 1/5-30/8 2009 (lokala tider)

Från Eckerö	Alla dagar	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	20.00

Nytt biljettsystem!
Förhandsboka bilplats för snabb incheckning.

Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn
Bokning: tel. 28 300, växel 28 000
Grisslehamn tel. 0175-258 00
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

Ta en paus...

Alla dagar M:hamn Sthlm
10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
Sönd-Onsd 18:00 → 02:00
Torsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE
Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

Följ vädret
med Nya Åland

nyan.ax

TISDAG 25 AUGUSTI 2009

dagens ålänning

“Nu börjar högsäsongen”

Dagens ålänning **Anna Areschoug** sitter och rensar ogräs i ett blomland utanför sjukhuskiosken i Mariehamn. Nu och då får hon lämna växterna för att betjäna glassugna kunder, men någon rusning är det inte att tala om.

Inflyttad. Anna Areschoug flyttade till Åland från Sverige för drygt sex år sedan. Nu bor hon i Saltvik Tengsödavik och hon trivs som fisken i vattnet.

–Det är ganska lugnt här på sommaren, säger hon.

Annas dialekt vittnar om att hon härstammar från Sverige.

–Min man **Owe** har släkt här och det var han som ville flytta till Åland. Nu har vi bott här i sex-sju år.

Trivs du?

–Jodå.

I sommar har Anna tillbragt extra mycket tid vid havet eftersom hon följt med sonen **Niklas** på olika seglingstävlingar.

–Vi har varit över till Sverige. Dels var det SM och sedan gick EM i Sverige i år. Och så har jag gått på öspelen, där var ju Niklas också med och tävlade.

Seglar du själv?

–Nej, det är jag inte intres-

serad av. Men det är jätteroligt att följa med på tävlingarna.

Anna berättar att hon också försöker umgås mycket med sin dotter **Jenny**, och sedan tar jobbet förstås upp mycket tid.

–I höst är det bara jobb

som gäller, nu börjar högsäsongen.

Slutligen får du hälsa till någon.

–Då hälsar jag till min familj, Owe, Niklas och Jenny.

Text och foto: **MALIN LUNDBERG**
malin.lundberg@nyan.ax

vädret

Tisdag

Onsdag

Torsdag

I går kl 15

	temp.	moln.
Jomala	20	
Åbo	19	
Helsingfors	21	
Stockholm	20	

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	+3 cm	Åbo	+4 cm
-------	-------	-----	-------

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	6:19	21:03
Helsingfors	5:59	20:43
Stockholm	5:30	20:09

Max/min temp. 17.8 - 24.8. klo 9

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+19,9	20.8.	+4,5	20.8.
Åbo	+20,7	21.8*	+5,7	24.8*
H:fors	+20,4	23.8.	+8,4	20.8.

* =Dagar saknas temp. moln.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	16	
Åbo	19	
Helsingfors	19	

Utomlands i går

	temp.	moln.
Köpenhamn	23	33
Oslo	20	31
Bryssel	27	31
Moskva	19	26
London	23	30
Paris	28	26

METEOROLOGISKA INSTITUTET Vädertjänsten Tel.060010600 3,95/min +Isla

dagens rätt

Irländsk soppa

- 1 dl gröna linser (puylinser)
- 0,5 dl matvete
- 1,5 l vatten
- 4 msk konc. grönsaksfond eller
- 2,5 buljongtärningar
- 1 morot
- 1 sötpotatis, liten
- 2 potatisar
- 100 g rotselleri
- 1 liten kålrot
- 1 purjolök
- salt, peppar

Häll vatten och fond i en gryta, tillsatt matvete samt gröna linser. Låt koka i cirka 10 minuter. Skala och tärna rotfrukterna. Tillsätt dem i soppan och låt koka ytterligare 10 minuter. Ansa och skiva purjolöken, lägg den i soppan och koka 10 minuter till. Smaka av med salt och peppar.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

AI frakt ingår i priset

261€

Arbetsbänk "Robust"

Priset inkl. moms

BALTIC PRODUKTER AB
Torggatan 13A (ovanpå Sittkoffs)
Tel. 16 929 - Fax 16 429

www.renasmorjan.com

Fästinghalsband och Lunette tvål åter i lager!

ÖPPETTIDER
må-fre kl. 11-14
samt ons kl. 18-20

Välkomna till Emkarby skola!

Rena Smörjan

Miina Fagerlund
Tel 0457 34 30 949

Förälder till elever i åk 4-6

Skolan är snart i fullgång och din ungdom kommer hem med en broschyr och ett kontrakt från oss.

Passa på att diskutera gränssättning och ämnen som alkohol, tobak, droger och mobbning!

Broschyren finns även på nätet www.aland.net/powerclub

KALMERS

MUSTO HENRI LLOYD

Nu ger vi **-20% rabatt** på alla kläder

SITTKOFF TEL 28 832
MÅN-FRE 9-17, TORS 9-19, LÖRD 10-14

Du kan förändra afrika.ax

Tillstånd 271 K14

100 kg majs för 20€
Inbetalning på konto:
203218-21939
Märk: Majs

BILDOKTORN AB

ÖPPNAR INOM KORT PÅ GODBY-VÄGEN 174

Tel. 31 012

Höganäs KAKEL

Vit matt
20x33 cm lagervara **21€/m²**

Vit blank
14x33 cm lagervara **21€/m²**

Priserna gäller t.o.m 31 augusti

colorama Färghuset
Möckelörodellen tfn 16 216 Öppet: vard 8-17.30, lörd 10-14

Är du en orolig anhörig?

Ring **13 000** dygnet runt

drogfri.ax
SFAMP

BÄRGARN AB "Ring så drar vi" **21400**